Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 2. Warszawa, dnia 31 stycznia 1934 r. **Rok XVII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 7 — 13.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 4 — 9.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

11.

OKÓLNIK Nr. 7

z dnia 16 stycznia 1934 r.

o małym ruchu granicznym polsko-niemieckim

(Nr. AP. 117/N/22)

Do

P. P. Wojewodów w Białymstoku, Warszawie, Toruniu, Poznaniu, Łodzi, Kielcach, Katowicach.

Z dniem 1 stycznia 1934 r. weszła w życie nowa umowa polsko-niemiecka z dnia 22.XII. 1931 r. o ułatwieniach w małym ruchu granicznym (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771 z r. 1933), zastępująca dotychczasową umowę polsko-niemiecką w tym względzie z dnia 30.XII 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 383 z r. 1926). Nowa umowa wprowadza szereg zmian zarówno odnośnie trybu postępowania przy wydawaniu przepustek granicznych jak i co do warunków ich uzyskiwania. W związku z tem Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o zarządzenie dokładnego zapoznania się z tekstem nowej umowy przez podległe władze, przyczem ze swej strony Ministerstwo udziela następujących wyjaśnień:

1. Pas graniczny i punkty przejściowe.

a) Prawo korzystania z ułatwień granicznych, zgodnie z postanowieniami artykułów 1 i 2 umowy z dnia 22 XII 1931 r. i wyjaśnieniami do art. 1 i 2, zawartemi w protokóle końcowym do tej umowy, przysługuje tylko osobom, mającym stałe miejsce zamieszkania w 10-cio kilometrowym pasie granicznym lub przebywającym w tym pasie przynajmniej od 3 ch miesięcy. Ograniczenie to nie odnosi się jednak do osób, pozostających w służbie państwowej lub samorządowej, które, w razie uzasadnionej potrzeby, mogą korzystać z uprawnień z tej umowy wynikających już od dnia objęcia służby w pasie granicznym.

Stosownie do zastrzeżenia protokółu końcowego, pomieszczonego w ust. 2 do art. 2 ulega po stronie polskiej określony w art. 2 umowy obszar graniczny 10 klm., na odcinku górnośląskiej części województwa śląskiego zrównaniu z obszarem granicznym, obowiązującym dla ułatwień rzeczowych, t. j. do 5 km. z tem wszakże odchyleniem, że do obszaru tego włączone zostają miejscowości: Herby, Lubliniec, Miasteczko, Siemianowice, Huta Laura, Wielkie Hajduki i Rybnik.

O terminie od którego Rząd Polski zacznie korzystać ze wspomnianego zastrzeżenia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomi Pana Wojewodę w oddzielnem piśmie, zależy on bowiem od dnia, w którym nastąpi notyfikacja Rządowi Niemieckiemu o wykonaniu tego zastrzeżenia.

b) w związku z określeniem pasa granicznego należy, uwzględniając jego szerokość, sporządzić wykazy wszystkich miejscowości (według powiatów), położonych w tym pasie, oraz wyznaczyć graniczne punkty przejściowe dla poszczególnych miejscowości (względnie dla kilku miejscowości razem), przez które posiadacze przepustek, pochodzący z tych miejscowości, będą mogli przekraczać granicę. Ułatwi to kon-

trolę osób przekraczających granicę zarówno ze stanowiska ochrony granic Państwa jak i obowiązujących przepisów celnych. Starostowie powiatów granicznych w porozumieniu z właściwemi władzami celnemi, powinni wspólnie wraz z właściwemi niemieckiemi władzami granicznemi, przystąpić do wyznaczenia przejść granicznych, przez które, poza urzędowo ustawowemi (istniejącemi obecnie) punktami przejściowemi (drogami celnemi) będzie wolno przekraczać granicę w przypadkach wskazanych w art. 8 ust. 2. Przejścia te należy o ile możności wymienić (określić) we wspomnianym powyżej wykazie.

Wykazy o których mowa, powinny znajdować się w każdym starostwie dla ułatwienia orjentacji co do terytorjalnych uprawnień osób ubiegających się o przepustkę graniczną. Poza tem jeden egzemplarz odpisu wykazu dla każdego powiatu należy przedłożyć Ministerstwu.

2. Wystawianie przepustek granicznych.

W odróżnieniu od postanowień umowy z dnia 30.XII.1924 nowa umowa o ułatwieniach w małym ruchu granicznym z dnia 22.XII 1931 r. wprowadza pewne zmiany w dotychczasowym trybie postępowania przy wydawaniu przepustek.

a) Przepustki graniczne w myśl nowej umowy — wystawia tylko powiatowa władza administracji ogólnej (art. 4), właściwa ze względu na miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu danej osoby (dotychczasowa umowa przewidywała możliwość wystawienia przepustki także przez inne władze).

b) Nowa umowa przewiduje jeden typ przepustki granicznej (Grenzausweis), po polskiej stronie koloru żółtego, po stronie niemieckiej koloru zielonego (dawna umowa przewidywała kilka rodzajów przepustek).

Przepustka graniczna w zasadzie uprawnia w ciągu jednorocznego terminu swej ważności, do wielokrotnego przekraczania granicy.

Powiatowa władza administracji ogólnej (władza paszportowa) może zależnie od okoliczności faktycznych z urzędu lub na wniosek strony — wystawiać przepustki na jednorazową podróż z terminem ważności 14-dniowym (art 6), przez dopisanie na blankiecie przepustki do wyrazów „Przepustka graniczna" słów „podróż jednorazowa" (por. protokół końcowy do art. 6 umowy).

c) Prawo ubiegania się o przepustkę graniczną przysługuje każdemu — bez względu na posiadane obywatelstwo państwowe, jeżeli odpowiada warunkom art. 1 umowy, t. zn. mieszka lub przebywa w miejscowości, która została pomieszczona w wymienionym wyżej pod 1 b) wykazie. Władza paszportowa bada motywy prośby pod względem ich prawdziwości oraz celowości podróży, wskazanej przez stronę, kierując się naogół wytycznemi ustalonemi w okólniku Ministerstwa Nr. 59 w sprawie polityki paszportowej (z dnia 16.VI 1933 Nr. AP. 128/60). Wytyczne te jednakże będą mogły ulec modyfikacji w przypadkach, gdy względy natury lokalnej będą przemawiały za dostosowaniem do potrzeb lokalnych interpretacji „nieodzownej potrzeby" wyjazdu zagranicę. W szczególności mogą usprawiedliwiać odmienną interpretację np. potrzeby gospodarcze (uprawa gruntów po drugiej stronie granicy, zbiór siana, połów ryb i t. p.), następnie wykonywanie po drugiej stronie granicy obowiązków zawodowych osób duchownych, lekarzy, weterynarzy i t. p., wreszcie cele religijne i szkolne (jeżeli te nie mogą być zaspokojone w równym stopniu w kraju). Wymienione przykładowo względy będą z reguły dostatecznie uzasadniały prośbę o wydanie przepustki granicznej. W każdym konkretnym przypadku odmowy wydania przepustki granicznej, władza paszportowa, jako podstawę prawną odmowy poda § 7 rozporządzenia z dnia 14 IV. 1932 (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 548) a to stosownie do protokółu końcowego do art. 12 umowy z dnia 22 XII.1931 r.

d). W odróżnieniu od postanowień konwencji poprzedniej (z dnia 30.XII.1924) nowa umowa (z dnia 22.XII 1931) nie przewiduje milczącej lub pisemnej zgody władzy granicznej drugiego państwa jako warunku wydania przepustki stałej. Przepustki graniczne wydaje się obecnie bez porozumiewania się z władzą niemiecką, w/g swobodnej oceny władzy paszportowej. W razie stwierdzenia nadużycia przepustki granicznej, władza paszportowa zarządza:

a) odebranie przepustki jeżeli była wystawiona po polskiej stronie (art. 13 lit. b) lub też
b) tymczasowe jej unieważnienie, jeżeli była wystawiona po stronie niemieckiej (art. 14). W tym ostatnim przypadku należy o unieważnieniu zawiadomić niezwłocznie właściwą władzę niemiecką. Powód unieważnienia mogą stanowić: stwierdzone naruszenie przepisów celnych, udanie się poza obszar wskazany w przepustce, kilkakrotne nieprzestrzeganie przepisów meldunkowych jeżeli pobyt trwa przez taki czas, który uzasadnia prawne dopełnienie obowiązku meldunkowego, i t. p.

W przypadkach unieważnienia granicznych przepustek niemieckich przez władzę polską (art. 14) lub odebrania przepustki przez władzę niemiecką na wniosek władzy polskiej (art. 16), wówczas ponowne wydanie przepustki granicznej tej samej osobie może nastąpić tylko za zgodą władzy polskiej.

Analogicznie przedstawia się sprawa gdy podobny wypadek zajdzie po stronie niemieckiej.

e). Przepustki graniczne należy wypełniać po polsku i w sposób czytelny, z dokładnem wskazaniem punktu lub punktów przejściowych przez które dopuszczalne jest przekraczanie granicy, oraz miejscowości lub powiatu (powiatów), na które rozciąga się ważność przepustki granicznej.

Nazwy miejscowości (powiatów) na które rozciąga się ważność przepustki granicznej mają być wypisywane w urzędowym języku kraju, w którym miejscowość jest położona. Otrzymujących przepustki należy każdorazowo pouczyć, że przepustki graniczne nawet z jednorocznym okresem ważności upoważniają do nieprzerwanego pobytu na obszarze drugiego państwa jednorazowo tylko przez 6 dni.

Za przepustki graniczne stałe pobiera się opłaty w wysokości 2 zł., za przepustki zaś ważne na jednorazową podróż 1 zł. (art. 7). Podanie o przepustki graniczne i ewentualne załączniki wolne są od opłat stemplowych (art. 7 p. 2). Jednakże w pewnych uzasadnionych przypadkach władza paszportowa może zupełnie zwolnić od pobrania opłat za przepustki graniczne (protokół końcowy do art. 7 umowy), w razie stwierdzenia rzeczywistej niezamożności osoby starającej się o przepustki graniczne. W razie zwolnienia od wspomnianej opłaty, należy odnotować w aktach jako podstawę zwolnienia § 7 rozporządzenia z dn. 7.V.1932 w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 397).

Raz do roku — według stanu na 31 grudnia, należy przedstawiać Ministerstwu cyfrowe zestawienie (w/g powiatów) ilości wydanych przepustek granicznych stałych i jednorazowych, oraz ogólną sumę pobranych opłat.

3. Uwagi ogólne.

Postanowienia nowej umowy o ułatwieniach w małym ruchu granicznym (z dn. 22.XII.1931 Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771 z r. 1933) nie naruszają postanowień wewnętrznych norm prawnych, obowiązujących w zakresie polityki paszportowej, przepisów o cudzoziemcach, meldunkowych, celnych, sanitarno-weterynaryjnych, oraz innych przepisów porządkowych (np. obowiązujących co do ruchu na drogach publicznych i t. p.), o ile omawiana umowa nie zawiera w tym względzie innych przepisów.

Organa ochrony granic (Policja Państwowa i Straż Graniczna) oraz gminy miejskie i wiejskie, powinny baczyć, by osoby korzystające z przepustek granicznych niemieckich, nie przekraczały pasa granicznego, określonego w art. 2 umowy. Wszelkie zaś stwierdzone nadużycia w tym względzie, zarówno ze strony osób pochodzących z pogranicza niemieckiego jak i z pogranicza polskiego, powinny być ścigane z urzędu i karane w trybie przewidzianym w dziale III Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23.XII.1927 o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996).

4. Nowe blankiety przepustek granicznych.

Umowa o ułatwieniach w małym ruchu granicznym z 22.XII.1931 r. wprowadza w załączniku Nr. 1 nowy wzór przepustki granicznej. Blankiety przepustek tych będą wydrukowane w Drukarni Państwowej w Warszawie w czasie najbliższym. Już obecnie jednak należy przystąpić do sporządzenia zapotrzebowań i kierować je do Ministerstwa.

Do czasu otrzymania nowych blankietów przepustek granicznych, można jeszcze używać blankietów starych, przyczem końcowy termin ich ważności nie może przekraczać dnia 31 marca 1934 r. Również przepustki graniczne (gospodarcze i stałe), które były wystawione przed dniem wejścia w życie nowej umowy, t. j. przed dniem 1 stycznia b. r. zachowują swoją ważność najpóźniej do 31 marca 1934 r.

W końcu Ministerstwo zawiadamia, że instrukcje dotyczące działu III umowy (ułatwienia rzeczowe) wyda Ministerstwo Skarbu, zaś ewentualne wyjaśnienia do postanowień weterynaryjnych (załącznik II do umowy) wyda Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

Równocześnie z niniejszem tracą moc wszystkie zarządzenia poprzednie, jakie w tym względzie były wydane.

W związku z powyższem Ministerstwo prosi Panów Wojewodów o wydanie podległym władzom i organom stosownych zarządzeń.

(—) *Weissbrod*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

12.

OKÓLNIK Nr. 8

z dnia 13 stycznia 1934 r.

o usprawnieniu działalności komitetów rozbudowy w zakresie akcji budowlano-mieszkaniowej.

(Nr. BO. 40-1-52).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

I.

Na zasadzie art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast z dn. 22 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 481), zarządy gmin miejskich, w których ruch budowlany jest w zastoju lub niedostateczny i w których istnieje brak mieszkań, obowiązane są podjąć akcję, zmierzającą do poprawy stosunków mieszkaniowych.

Sposób przeprowadzenia akcji szczegółowo regulują przepisy powołanego rozporządzenia o rozbudowie miast oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dnia 3 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 913), zmienionego rozporządzeniami z dnia 6 kwietnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 476), z dnia 15 października 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 735)

oraz z dnia 31 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 220).

Art. 2 rozporządzenia o rozbudowie miast ustala, że prowadzenie akcji zapobiegania brakowi mieszkań należy do zakresu działania zarządu miejskiego, a w większych miastach (liczących ponad 5000 mieszkańców) — do komitetu rozbudowy miasta.

Dotychczasowe doświadczenie wykazało, że akcja ta nie we wszystkich miastach jest prowadzona sprawnie i szybko, i nie wszędzie działają komitety rozbudowy, skutkiem czego wyniki jej są niedostateczne, a prywatne poczynania, pozostawione bez kierownictwa i należytego dozoru zarządów miejskich, powodują bezplanową rozbudowę i oszpecenie miast i ich okolic.

II.

W związku z powyższemi faktami proszę Pana Wojewodę o niezwłoczne spowodowanie przystąpienia przez te gminy miejskie, liczące powyżej 5000 mieszkańców, które są lub będą objęte kontyngentami kredytowemi, do planowej akcji budowlanej, a przedewszystkiem do powołania komitetów rozbudowy, których głównym zadaniem powinno być:

1) opracowywanie zawczasu programów rozbudowy razem z planami ich sfinansowania oraz wykonywanie innych czynności, przewidzianych w art. 4, 5, 7 rozporządzenia o rozbudowie miast oraz w § 2 i § 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu;

2) podejmowanie inicjatywy w kierunku niezwłocznego sporządzenia planu zabudowania, stosownie do przepisów art. 7, 9 i 25—35 prawa budowlanego z dn. 16.II.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w wypadku, gdy teren, niezbędny dla podjęcia akcji budowlano-mieszkaniowej, nie posiada takiego planu;

3) podejmowanie inicjatywy w sprawach:

a) ewidencji terenów, należących do terytorjalnych związków samorządowych, a ponadto takich terenów, należących do Skarbu Państwa i do osób prywatnych, które są potrzebne dla racjonalnej rozbudowy miasta;

b) wykonywania lub uzupełniania szczegółowych planów pomiarowych tych terenów;

c) wyjaśnienia i uporządkowania praw własności i spraw hipotecznych oraz wszelkiego rodzaju serwitutów w odniesieniu do terenów, wymienionych wyżej w punkcie a);

4) likwidacja pewnych pozostałości z okresów ubiegłych, jak:

a) zakończenie rozpoczętej zabudowy,

b) przedstawianie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem urzędów wojewódzkich wniosków o odstąpienie na podstawie rozporządzenia o rozbudowie miast takich gruntów państwowych, które zostały przydzielone lub wydzierżawione gminie, spółdzielniom lub innym instytucjom, oraz wniosków o przejęcie zpowrotem przez Skarb Państwa takich gruntów państwowych lub takich ich części, które nie zostały zabudowane przez dotychczasowych posiadaczy i nie będą mogły być przez nich zabudowane w najbliższych latach z powodu braku środków finansowych;

5) przedstawianie urzędowi wojewódzkiemu wniosków co do przeprowadzenia czynności, dotyczących oszacowania, objętego programem rozbudowy terenu państwowego i stwierdzenia jego zbędności w takim terminie, aby nie spowodować opóźnienia akcji budowlanej;

6) współdziałanie z Państwem w jego akcji budowlano-mieszkaniowej, prowadzonej za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, a między innemi:

a) zawiadamianie właściwego Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego o terminie pierwszego posiedzenia komitetu rozbudowy, zwołanego dla uchwalenia wniosków kredytowych z kontyngentu, wyznaczonego na dany rok dla umożliwienia Oddziałowi wysłania swego delegata, który zapozna Komitet szczegółowo z obowiązującemi zasadami akcji kredytowo-budowlanej;

b) informowanie za pośrednictwem prasy lub w inny sposób, przyjęty w danej miejscowości, o wyznaczonych dla miasta kontyngentach kredytowych z Państwowego Funduszu Budowlanego i o zasadach kredytowania budownictwa mieszkaniowego, ustalanych przez Ministerstwo Skarbu, a komunikowanych komitetom rozbudowy przez Bank Gospodarstwa Krajowego;

c) kontrolowanie należytego zużycia przez budujących przyznanych im kredytów budowlanych, stosownie do postanowień art. 19 rozporządzenia o rozbudowie miast, ustalającego solidarną ze Skarbem Państwa gwarancję gmin miejskich za kredyty z Państwowego Funduszu Budowlanego, udzielane na wniosek komitetów rozbudowy. (Kontrola zużycia kredytów ma być podejmowana z urzędu i w żadnym wypadku nie może odbywać się na koszt budującego);

d) stosowanie się do instrukcyj o kredytowaniu budownictwa mieszkaniowego, inwestycyj terenowych i akcji parcelacyjnej, wydawanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

III.

1) Komitet rozbudowy ma być zorganizowany stosownie do przepisów art. 3 rozporządzenia o rozbudowie miast i § 1 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu do tego rozporządzenia; przyczem do komitetu powinny

być powoływane przedewszystkiem osoby orjentujące się w czynnościach, dotyczących rozbudowy miast, (sporządzania planów pomiarowych, zabudowania, parcelacji, scalenia działek, programów rozbudowy, wykonywania inwestycyj terenowych, finansowania budowy i t. p.).

2) Dla ustalenia sposobu działania komitetu rozbudowy ma być opracowany i przyjęty regulamin w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o rozbudowie miast, rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu i niniejszego zarządzenia, o ile regulaminu takiego dotychczas niema.

3) Dla szybkiego przeprowadzania wyszczególnionych wyżej czynności posiedzenia komitetu mają się odbywać w odstępach czasu, odpowiadających pilności spraw, a nie przekraczających dwu tygodni.

4) Sprawozdania półroczne z działalności komitetu (§ 1 rozporządzenia Ministra Skarbu) mają być przedstawiane radzie miejskiej do zatwierdzenia w styczniu i lipcu każdego roku, a następnie, najpóźniej w tydzień, po zatwierdzeniu, przesyłane do wiadomości właściwym Oddziałom Banku Gospodarstwa Krajowego.

IV.

Program rozbudowy, o którym wyżej mowa w punkcie II—1), powinien być zgodny z zatwierdzonym lub prawomocnym planem zabudowania miasta, a gdy grunty są położone w sferze interesów mieszkaniowych miasta i nie posiadają zatwierdzonego lub prawomocnego planu zabudowania — z jego projektem.

W wypadkach, gdy w planie zabudowania lub w jego projekcie zostały ustalone wytyczne, wymagane przez art. 10, bądź art 11 powołanego wyżej prawa budowlanego, w szczególności rodzaj i zakres budowy, niema potrzeby określania tych danych w programie rozbudowy. W takim razie program rozbudowy powinien tylko powołać się na wymienione dane, a ponadto określić na ich podstawie dokładnie, lecz w sposób możliwie zwięzły, obszar niezbędny dla przewidywanej budowy domów mieszkalnych i urządzeń pomocniczych oraz kolejność akcji w okresie, przewidzianym przez program.

Ustalanie w programie rozbudowy rodzaju i zakresu budowy jest konieczne tylko wtedy, gdy dane te zostały pominięte w zatwierdzonym lub prawomocnym planie zabudowania lub projekcie tego planu.

W programach rozbudowy, w planach ich sfinansowania i w ustalaniu kolejności akcji budowlanej zawsze powinna być przeprowadzana zasada celowości, oszczędności, higjeny i estetycznego zabudowania, jak tego wymagają przepisy prawa budowlanego (art. art. 12 — 20, 175, 262, 337 i inne).

Do przeprowadzania tej zasady należy dążyć przez:

1) skupianie akcji budowlanej na obszarach, stanowiących zwartą całość i tak położonych, aby realizowanie urządzeń terenowych, niezbędnych dla podjęcia akcji, i nawiązanie tych urządzeń do już istniejących było łatwe do przeprowadzenia i nie powodowało znacznych lub przedwczesnych kosztów oraz aby odpowiadało programowi realizacji planu zabudowania miejscowości i programowi sfinansowania tego planu (§ 4 pkt. f) rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z 23.IV.30 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 362);

2) należyte wyzyskanie istniejących inwestycyj terenowych (arteryj komunikacyjnych, kanalizacji, wodociągu, urządzeń oświetleniowych i innych);

3) stosowanie budownictwa zbiorowego;

4) budowę domów (mieszkań) według projektów, odpowiadających warunkom oszczędności, celowości i estetyki, przedewszystkiem, według projektów wyróżnianych na konkursach architektonicznych, ogłaszanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego;

5) scalanie działek budowlanych tam, gdzie to będzie potrzebne dla pobudzenia ruchu budowlano-mieszkaniowego i racjonalnej zabudowy działek (art. 68 i następne prawa budowlanego).

V.

Plan sfinansowania programu rozbudowy ma przedstawiać w zwięzły sposób:

1) zestawienie przybliżonych kosztów wykonania inwestycyj terenowych, niezbędnych dla podjęcia akcji budowlanej, jeżeli te koszty nie zostały przedstawione w planie zabudowania lub projekcie tego planu (§ 4 pkt. f) powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Robót Publicznych;

2) zestawienie danych, stwierdzających, że gmina lub inna osoba prawna lub fizyczna, na której cele budowlane przeznaczane są grunty, będzie w możności zrealizować wymienione w poprzednim punkcie inwestycje i budowę domów w sposób i w terminie określonym w programie rozbudowy.

Gdy plan zabudowania lub jego projekt wykazują kolejność i koszty wykonania inwestycyj terenowych, niema potrzeby przedstawiania tych danych w planie sfinansowania należy tylko powołać się na odnośne dane, zawarte w planie zabudowania lub w jego projekcie.

VI.

Jeżeli program rozbudowy przewiduje zużytkowanie gruntów i zabudowań państwowych i gdy wobec tego ma być przedstawiany do zatwierdzenia Ministrowi Spraw Wewnętrznych (ostatni ustęp art. 4 i art. 14 rozporządzenia o rozbudowie miast oraz § 5 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu) — do programu tego mają być dołączane następujące dane:

1) uchwalony przez organ stanowiący gminy wniosek o odstąpienie jej gruntów i zabudowań z ewentualną aljencją gruntów na rzecz osób trzecich, a przedstawiający dokładny i kompletny wykaz gruntów i zabudowań, zgodny z wykazem podanym w planie pomiarowym, o którym mowa niżej w punkcie 5-ym;

2) plan sfinansowania programu rozbudowy omówiony wyżej w dziale V-ym;

3) uwierzytelniona odbitka zatwierdzonego lub prawomocnego planu zabudowania, gdy teren położony jest w granicach administracyjnych miasta, albo uwierzytelniona odbitka projektu planu zabudowania, gdy nieruchomość położona jest w sferze interesów mieszkaniowych miasta i nie posiada zatwierdzonego lub prawomocnego planu zabudowania;

4) dane, stwierdzające, że projekt planu zabudowania (w razie braku zatwierdzonego lub prawomocnego planu zabudowania) został uzgodniony z zainteresowanemi władzami państwowemi (art. 27 i 28 prawa budowlanego), — a następnie uchwalony (art. 29 tegoż prawa);

5) plan pomiarowy, sporządzony przez mierniczego przysięgłego, zgodny z katastrem (jeżeli taki istnieje), a przedstawiający między innemi: a) dokładnie wyznaczone granice terenów, proponowanych do odstąpienia odpłatnego (na cele budowlano-mieszkaniowe) i bezpłatnego (na ogólne cele gminy), zgodnie z planem zabudowania lub projektem tego planu, odpowiadającym wymaganiom, podanym w poprzednim punkcie (zgodność planu pomiarowego z planem zabudowania ma być potwierdzona przez zarząd miejski); b) tabelę powierzchni terenów, wymienionych w punkcie a), przedstawionych w metrach kwadratowych, sporządzoną stosownie do oznaczeń katastralnych (jeżeli kataster istnieje); c) wszelkie zabudowania i inne objekty, znajdujące się na terenie; d) podział na parcele, jeżeli taki został dokonany;

6) dane o stanie hipoteki nieruchomości, objętych programem i ciążących na nich serwitutach.

VII.

Dane omawiane wyżej w działach II — VI, mają być przez komitet rozbudowy przygotowywane zawczasu, aby brak ich nie opóźnił akcji budowlanej oraz nie spowodował niedogodności i strat materjalnych przy jej realizowaniu.

To samo dotyczy przedstawiania do uchwalenia organom uchwalającym programu rozbudowy, wniosków na odstąpienie gruntu państwowego gminie i aljenacji gruntu na rzecz osób trzecich oraz projektu planu zabudowania, w razie braku zatwierdzonego lub prawomocnego planu zabudowania.

Uchwalanie programu rozbudowy wraz z planem sfinansowania, wniosku o odstąpienie terenu gminie z ewentualną aljenacją jego na rzecz osób trzecich oraz uchwalanie projektu planu zabudowania, jeżeli projekt ten nie został uchwalony przedtem, powinno być przeprowadzane w miarę możności jednocześnie.

Komitet rozbudowy powinien dokładnie sprawdzić, czy materjały dołączane do wniosku o odstąpienie gruntu państwowego na rozbudowę miasta zostały (przed wysłaniem ich do urzędu wojewódzkiego) skompletowane i wzajemnie uzgodnione i czy nie zawierają błędów, sprzeczności lub niejasności, które mogłyby spowodować zwrot tych materjałów przez władze państwowe do uzupełnienia.

VIII.

Za niedostosowanie się komitetu rozbudowy do powyższych zarządzeń czynię odpowiedzialnym osobiście prezydenta (burmistrza) miasta.

IX.

Jednocześnie proszę Pana Wojewodę o:

1) wydanie zarządzeń właściwym urzędnikom urzędu wojewódzkiego lub starostwa, aby:

a) czuwali (przez branie w miarę możności udziału w posiedzeniach komitetu) nad prawidłowością i szybkością pracy komitetu rozbudowy, a w szczególności nad przestrzeganiem niniejszego zarządzenia;

b) dane, wymagane przez punkty: a), b), c), d), e), f) okólnika Nr. 135 z dnia 31.X 32 r. (Nr. BZ. 1/1/17), były przygotowane w sposób wskazany w tym okólniku;

c) skład Komisji szacunkowej, ustalony przez okólnik, był uzupełniany, w wypadku szacowania terenu dla celów rozbudowy miasta, przez zapraszanie delegata właściwego Oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego;

d) materjały, otrzymane z zarządu miejskiego (program rozbudowy, wniosek na odstąpienie terenu gminie miejskiej i inne), przed wysłaniem tych materjałów do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, były w urzędzie wojewódzkim starannie kompletowane i sprawdzane dla upewnienia się, czy nie zawierają sprzecznych danych;

2) przesłanie Ministerstwu projektu wzorowego regulaminu komitetu rozbudowy, o którym mowa wyżej;

3) upoważnienie zarządów poszczególnych gmin miejskich miast niewydzielonych z powiatów do sporządzenia planów zabudowania (art. 21 prawa budowlanego), gdy to będzie możliwe, z uwagi na posiadanie przez gminę personelu dostatecznie wykwalifikowanego do spełniania tego zadania i gdy to będzie mogło przyczynić się do usprawnienia i przyśpieszenia akcji budowlano-mieszkaniowej;

4) przedstawienie mi:

a) wniosków w sprawie rozciągnięcia przepisów policyjno budowlanych dla gmin miejskich (część II tytuł I prawa budowlanego) na gminy wiejskie w sferach interesów mieszkaniowych miast, szczególnie większych;

b) wniosków w sprawie odjęcia niektórym organom samorządowym funkcyj, powierzonych im mocą postanowień prawa budowlanego i przekazania tych funkcyj władzom administracji ogólnej, zgodnie z art. 393-a prawa budowlanego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663

z r. 1930), jeżeli takie zarządzenia przyczynią się do uporządkowania ruchu budowlanego;

c) szczegółowego sprawozdania z działalności komitetów rozbudowy za okres czasu od dnia 15 lutego do dnia 15 kwietnia 1934 r.

Odpisy wydanych zarządzeń, wymieniony wyżej projekt regulaminu i wnioski przedstawi mi Pan Wojewoda w terminie do dnia 28 lutego b. r.

Sprawozdanie o którem mowa w punkcie 4-c działu IX, ma być przedstawione Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w terminie do dnia 20 maja b. r.

Wykazy miast, objętych kontyngentami kredytowemi, zostaną podane Panu Wojewodzie przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Równocześnie traci moc obowiązującą okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 77 z dnia 5 kwietnia 1929 r. w sprawie regulaminów dla komitetów rozbudowy (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1334 poz. 3).

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

13.

OKÓLNIK Nr. 9

z dnia 31 stycznia 1934 r.

o ustaleniu tytułów urzędowych: szefa władzy administracji ogólnej na obszarze m. st. Warszawy oraz szefa urzędu spraw mniejszości na Górnym-Śląsku.

(Nr. Pers. 103/12)

Do

P. P: Dyrektorów, Głównego Inspektora, Naczelników w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Poganicza, Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Na zasadzie art. 3 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 737), tytuł urzędowy szefa władzy administracji ogólnej na obszarze miasta st. Warszawy ustalony został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz U. R. P. Nr. 102, poz. 780) w brzmieniu: „Komisarz Rządu na m. st. Warszawę“ oraz tytuł szefa urzędu spraw mniejszości w górnośląskiej części województwa śląskiego—w brzmieniu: „Naczelnik Urzędu Spraw Mniejszości“.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

14.

OKÓLNIK Nr. 10

z dnia 24 stycznia 1934 r.

o sprawozdaniach okresowych z zarządu nieruchomości państwowych.

(Nr. BZ. 2/39/30)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W celu ustalenia na przyszłość, jakie dane zawierać powinny sprawozdania okresowe z zarządu nieruchomości, zarządzam w uzupełnieniu okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 206 z dnia 24 grudnia 1931 r. co następuje:

Wszyscy P. P. Wojewodowie powinni nadsyłać corocznie następujące sprawozdania okresowe:

1. Sprawozdanie z zarządu budynków państwowych, obejmujące zmiany, które zaszły w użytkowaniu i w dochodowości budynków, w ciągu ubiegłego okresu budżetowego. Sprawozdanie winno być sporządzone podług załączonego wzoru Nr. 1.

Poza danemi, dotyczącemi zmiany użytkowania i dochodowości poszczególnych budynków, należy nadsyłać zestawienie sumaryczne cyfrowych danych z zarządu budynków państwowych dla całego województwa za ubiegły rok budżetowy, podług załączonego wzoru Nr. 1-a, sporządzone powiatami.

2. Sprawozdanie z zarządu gruntów państwowych, sporządzone podług wzoru Nr. 2, co do których zaszły zmiany w użytkowaniu i dochodowości w ciągu ubiegłego roku budżetowego.

Sprawozdania z zarządu gruntów państwowych z ubiegłego roku należy poddać rewizji i w razie stwierdzenia opuszczenia niektórych placów, należy wykaz odpowiednio uzupełnić.

W wypadkach, gdy większe kompleksy gruntów państwowych podzielone są na poszczególne place, każdy plac powinien być podany osobno.

Place wydzierżawione pod zabudowę prywatnym dzierżawcom powinny figurować w sprawozdaniu Nr. 2 z oznaczeniem przeznaczenia tego placu.

Jeżeli grunt został przekazany w administrację Banku Gospodarstwa Krajowego, należy to zaznaczyć w rubryce „uwagi“.

Jeżeli czynsz za plac nieprzekazany w administrację Banku Gospodarstwa Krajowego wpływa na specjalny rachunek terenowy, należy to również wykazać w tej rubryce.

Poza wykazem zaszłych zmian należy nadsyłać zestawienie sumaryczne cyfrowych danych z zarządu placów państwowych dla całego województwa w ubiegłym roku budżetowym, sporządzone powiatami, według załączonego wzoru Nr. 2-a.

Sprawozdania okresowe powinny być nadsyłane w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku.

W związku z powyższem uchylam zarządzenia b. Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 1.II.1932 r. Nr. BZ. 2/39/1, z dnia 12.I.1931 r. Nr. X-1/31 i z dnia 25.II.1932 r. Nr. BZ. 2/60/2.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

WOJEWÓDZTWO ....

POWIAT ....

Załącznik do okólnika Nr. 10.

Wzór I.

Sprawozdanie z zarządu budynków państwowych obejmujące zmiany, które zaszły w użytkowaniu i dochodowości w roku budżetowym 193...../..........

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
	Miejscowość, ulica, polic. Nr. hip. Nr.	Nazwa budynku	Wartość nieruchomości wedle szacunku (inwentar)	Nazwa urzędów mieszczących się w budynku	Ilość izb	Pow. lokalu w m²	Wartość czynszowa lokalu w złotych	Mieszkania służbowe	Ilość izb	Pow mieszkania w m²	Czynsz roczny w złotych	Lokale przydzielone funkc. państw. na mieszkania i wynajęte osobom i instytucjom prywatnym	Ilość izb	Pow. lokalu w m²	Czynsz roczny w zł.	Czynsz roczny za ogrody i bud. gosp.	Koszt administracji budynku z kredytów M. S. Wewn.	Koszt drobnego remontu z kredytów M. S. Wewn.	U w a g i

Wzór Nr. Ia

Zestawienie sumaryczne cyfrowych danych z zarządu budynków państwowych na terenie województwa.......................... w okresie budżetowym..........................

L. p.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
						Mieszkania służbowe			Mieszkanie niesłużbowe					
	P O W I A T	Wartość nieruchomości wedle szacunku	Ilość izb	Powierzchnia lokali w m² użytkowanych na pomieszczenie urzędów	Wartość czynszowa lokali w zł. użytkowanych na pomieszczenia urzędów	Ilość izb	Powierzchnia w m²	Czynsz roczny w złotych	Ilość izb	Powierzchnia w m²	Czynsz roczny za mieszkania	Czynsz roczny za ogrody i budynki gospod.	Koszt administracji bud. z kredytów Min. Spr. Wewn.	Koszt drobnego remontu z kredytów Min. Spr. Wewn

Wzór Nr. 2.

WOJEWÓDZTWO ....

POWIAT ....

Sprawozdanie z zarządu gruntów państwowych, co do których zaszły zmiany w użytkowaniu i dochodowości w roku budżetowym..............................

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
L. p.	Miejscowość, ulica, Nr. polic., Nr. hip., liczby katastr.	Nazwa objektu	Powierzchnia terenu w m.²	Wartość w złotych	Sposób użytkowania objektu wzgl. jego przeznaczenie	Termin ekspiracji umowy dzierżawnej	Czynsz roczny w złotych	Koszt administracji z kredytów M. S. Wewn.	U W A G I

Wzór Nr. 2a

Zestawienie sumaryczne cyfrowych danych z zarządu placów państwowych na terenie województwa ....

w okresie budżetowym ....

	I	II	III	IV
L. p	Powiat	Powierzchnia terenu w m²	Wartość w złotych	Czynsz roczny

15.

OKÓLNIK Nr. 11

z dnia 20 stycznia 1934 r.

o rejestracji stanu cywilnego osób bezwyznaniowych oraz należących do wyznań prawnie nieuznanych.

(AC. 27-g. 44/2)

Do

P. P. Wojewodów województw Centralnych i Wschodnich oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powzięło wiadomość, iż niektóre władze administracji ogólnej stosują sankcje karne z art. 25 prawa o wykroczeniach wobec osób bezwyznaniowych lub należących do wyznań prawnie nieuznanych, za zaniedbanie zarejestrowania tych, czy innych okoliczności w księgach stanu cywilnego.

Ministerstwo zwraca uwagę, że stosowanie omawianych sankcyj możliwe jest w tych tylko wyłącznie przypadkach, w których obowiązek rejestracji stanu cywilnego przewidziany jest wyraźnie w przepisach prawnych.

W przypadkach zatem, w których w płaszczyźnie obowiązującego ustawodawstwa zagadnienie rejestracji stanu cywilnego czy to osób bezwyznaniowych, czy też członków tej bądź innej społeczności wyznaniowej nie zostało dotychczas wogóle unormowane, podstawa do stosowania postanowień art. 25 prawa o wykroczeniach siłą rzeczy odpada.

Ministerstwo prosi P. Wojewodę o podanie wyjaśnienia tego do wiadomości i ścisłego przestrzegania władz podległych.

(—) *Weissbrod*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

16.

OKÓLNIK Nr. 12

z dnia 24 stycznia 1934 r.

o podpisywaniu korespondencji urzędowej.

(GL. 70/2).

P. P. Szefowi Gabinetu Ministra, Dyrektorom Departamentów, Naczelnikom Wydziałów, Urzędnikom Min. Spr. Wewn. o samodzielnem prawie aprobaty, Komendantowi Głównemu Policji Państwowej, Dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego i Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Okólnik Prezydjum Rady Ministrów Nr. 62 podaje do wiadomości i przestrzegania, pragnąc podkreślić wagę obowiązujących w tym względzie postanowień Regulaminu Ministerstwa (§§ 97—103), które w treści swej są zgodne z zasadami, wyrażonemi w podanem zarządzeniu Prezydjum Rady Ministrów.

Zwracam uwagę, iż w myśl tego zarządzenia Prezydjum — korespondencję kierowaną do Prezydium Rady Ministrów, o ile jej nie podpisuje Minister, Podsekretarz Stanu, lub Dyrektor Departamentu (Gabinetu) może podpisać jedynie Naczelnik Wydziału (Biura). Natomiast nie może podpisywać tej korespondencji urzędnik posiadający przewidziane w § 15 rozp. Rady Ministrów z dn. 25.VIII 1926 r. o organizacji i urzędowaniu Ministerstw (M. P. Nr. 203, poz. 578) uprawnienie do samodzielnej aprobaty.

W związku z tem należy na str. 70 Regulaminu przy § 15 powyższego rozporządzenia Rady Ministrów odnotować niniejsze zarządzenie Prezydjum Rady Ministrów.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

Załącznik do okólnika Nr. 12

PREZYDJUM
RADY MINISTRÓW
L. 55 - 26/1.
Warszawa,
dnia 22 grudnia 1933 r.
Podpisywanie korespondencji urzędowej.

OKÓLNIK Nr. 62.

Do

wszystkich P. P. Ministrów w Warszawie

W korespondencji urzędowej, nadsyłanej pod adresem Pana Prezesa Rady Ministrów wzglednie Prezydjum Rady Ministrów, zachodzą przypadki, że pisma Ministerstw podpisywane są przez rozmaite osoby bez oznaczenia ich stanowiska służbowego, jak również charakteru zastępczego, a nierzadko stosowane są w miejsce własnoręcznych podpisów, pieczątki (faksymile). Ponieważ korespondencja urzędowa Ministerstw z Prezydjum Rady Ministrów stanowi w przeważnej części pośrednio lub bezpośrednio materjał, który ma służyć za podstawę do zajęcia przez Szefa Rządu stanowiska wobec danych zagadnień, przeto, powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1926 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw (Monitor Polski Nr. 203, poz. 578 z r. 1926) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zarządzenie, aby wszelka korespondencja, kierowana do Prezydjum Rady Ministrów o ile w myśl §§ 4—5 pow. rozp. R. M. nie jest zastrzeżona do aprobaty Ministra względnie Podsekretarza Stanu, podpisywana była własnoręcznie przez osoby, stojące na czele właściwych jednostek organizacyjnych (§ 11 i 13) z oznaczeniem ich stanowiska służbowego i charakteru zastępczego.

Niezależnie od powyższego uprzejmie proszę o powiadomienie Prezydjum Rady Ministrów, czy w Ministerstwie jest uregulowany zakres aprobaty dla poszczególnych stanowisk służbowych w ramach wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów, oraz o ewentualne nadesłanie odpisów odpowiednich zarządzeń.

(—) *K. Siedlecki*
PODSEKRETARZ STANU

17.

OKÓLNIK Nr. 13

z dnia 31 stycznia 1934 r.

w sprawie ustalenia obszarów gmin wiejskich i ich siedzib w województwach południowych i zachodnich.

(GL. 28-6-53).

Do

P. P. Wojewodów w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu, Poznaniu i Toruniu.

W związku z przepisami art. 102 i 103 ustawy z dnia 23 marca 1930 r. o częściowej zmianie samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) dotyczącemi ustalenia obszarów gmin wiejskich i ich siedzib oraz dostosowania organizacji tych gmin do postanowień art. 10 powołanej ustawy proszę Pana Wojewodę o niezwłoczne zarządzenie opracowania ostatecznych wniosków, zawierających nowy podział na gminy w powiatach podległego Panu województwa. Celem ujednolicenia i usprawnienia trybu przygotowania odpowiednich wniosków, należy ściśle stosować się do podanych niżej wskazówek.

I. Zewnętrzna forma wniosku.

1) Każdy powiat winien być objęty oddzielnym projektem rozporządzenia, którego

wzór podaje załącznik Nr. 1 do niniejszego pisma.

2) Do każdego projektu rozporządzenia należy dołączyć mapę powiatu w skali jednolicie ustalonej przez Pana Wojewodę dla obszaru całego województwa. Mapa ta w przyszłości pozostanie w aktach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i nie będzie Panu Wojewodzie zwrócona.

Aby uniknąć nieprzejrzystości map pewne elementy należy uwidocznić na samej mapie, inne natomiast na kalce (kalkach).

Na mapie uwzględnić należy:

1) granice gmin projektowanych (linja czarna gruba),

2) granice gromad (linja czarna cienka), a w województwach zachodnich granice wójtostw (kolor pomarańczowy),

3) drogi bite (czerwona), drogi gruntowe (żółta linja),

4) linje kolejowe otwarte dla regularnego ruchu osobowego (niebieskie linje), linje kolejowe innego typu (zielone linje),

5) miejscowości:

a) w których znajduje się siedziba powiatu (duży napis podkreślony),

b) miejscowości, stanowiące gminy miejskie (kwadrat o średnicy 4 mm. z trochę mniejszym napisem),

c) siedziby projektowanych gmin wiejskich (koło podwójne o zewnętrznej średnicy 4 mm.),

d) wsie gromadzkie pojedyncze (koło o średnicy 3 mm. czarne).

Oprócz tego w legendzie do mapy należy podać ilość gmin dotychczasowych (w woj. zachodnich oprócz tego ilość wójtostw i obszarów dworskich) oraz czy i w której z gmin projektowanych będzie połączenie telefoniczne jej siedziby ze starostwem.

Na kalce (kalkach) należy umieścić dane następujące:

1) granice dzisiejszych posterunków Policji Państwowej (linja czerwona ciągła),

2) granice parafij rzymsko-kat. (linja krzyżykowana fioletowa),

3) granice parafij grecko-kat. (linja krzyżykowana zielona),

4) granice parafij prawosławnych (linja krzyżykowana pomarańczowa),

5) miejscowości, w których mieszczą się posterunki P. P. (koło j. w. z dodatkiem liter P. P. w kolorze czerwonym),

6) miejscowości w których znajdują się parafje rzymsko-kat.: krzyż fioletowy,

7) miejscowości, w których znajdują się parafje prawosławne: krzyż pomarańczowy,

8) miejscowości, w których znajduje się szkoła: litery: sz.,

9) miejscowości, w których znajdują się targi, lub jarmarki litery: T. J. w kolorze brunatnym pod kołem,

10) miejscowości, w których znajdują się siedziby sądów litery: SD. czerwona.

Ponadto byłoby pożądane, w miarę lokalnych technicznych możliwości przedstawienie w sposób graficzny również innych kwestyj, związanych z opracowywanem zagadnieniem.

Niezależnie od powyższego do każdego projektu rozporządzenia należy dołączyć:

a) rozumowane uzasadnienie projektu,

b) zestawienie opinij zainteresowanych rad gminnych (art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 1933 r.). (Wzór pisma starosty do rady gminnej z żądaniem wyrażenia opinji—załącznik Nr. 2),

c) opinje wydziału powiatowego,

d) opinje Prezesa Sądu Apelacyjnego, Dowódcy Okręgu Korpusu i Prezesa Izby Skarbowej. (O ile uzgodnienie projektu nastąpiło na konferencji z przedstwicielami władz wyżej wymienionych, co wydaje się najbardziej wskazanem — do każdego projektu rozporządzenia należy dołączyć odpis odnośnego protokółu).

e) próbne preliminarze budżetowe każdej nowoprojektowanej gminy z zaznaczeniem wysokości proponowanej stawki gminnego podatku wyrównawczego na 1 ha oraz zestawienie ostatnich budżetów gmin dotychczasowych, mających wejść w skład nowoprojektowanej gminy dla każdej z nich osobno według dołączonego wzoru (załącznik Nr. 3),

f) dane o stanie gospodarczym powiatu z podziałem na gminy nowoprojektowane według załącznika Nr. 4,

g) dane o stosunkach ludnościowych.

II. Ogólne zasady opracowania projektu.

1) Przedwstępne projekty, będące w posiadaniu P. P. Wojewodów należy wraz z wytycznemi, podanemi na miejscu przez Komisję Ministerjalną, zwrócić właściwym starostom celem opracowania ostatecznych wniosków.

Opracowanie to winno uwzględnić w pełnej mierze zasady, podane w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1933 r. Nr. 65 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 12, poz. 158) i w okólniku z dnia 29 września 1933 r. Nr. 90 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 15, poz. 219).

W razie odstępstwa w wyjątkowych specjalnie uzasadnionych przypadkach od decyzji względnie zaleceń Komisji Ministerjalnej, winni Panowie Wojewodowie szczegółowo uzasadnić potrzebę takiego odstępstwa.

W skład nowych gmin wchodzić będą zasadniczo w całości gminy jednostkowe zgodnie z dotychczasowym podziałem powiatu na gminy i wówczas wystarczy je wymienić według nazw, W razie zaś, gdyby zaszła potrzeba podziału terytorjum dotychczasowej gminy na

części, należy dokładnie oznaczyć granice przyłączanych do nowych gmin części terenów.

W wyjątkowych przypadkach można obszar dotychczasowej gminy dzielić na części (przysiółki) i włączać je do różnych gmin zbiorowych. Takie parcelowanie dotychczasowych gmin znajduje oparcie ustawowe na artykule 103 ustawy, nie wymaga więc uciekania się do przepisów ustawy z dnia 22.IX.1922 r., tam gdzie ona obowiązuje.

Zwracam jednak uwagę, że taka parcelacja dotychczasowych gmin przy ustaleniu nowego podziału terytorjalnego powiatu, może mieć miejsce jedynie w wyjątkowych przypadkach i nie może wychodzić poza potrzeby, ustalone przez Komisję Ministerjalną.

2) Do nowoutworzonych gmin zbiorowych nie można na terenie województw południowych włączać w trybie art. 103 gmin, objętych ustawą krajową z dń. 3.VII.1896 r., które z uwagi na postanowienie ustępu 5 artykułu 82 ustawy samorządowej mają zachować dotychczasowe uprawnienia finansowe, nie mogą więc być pozbawione ustroju gminnego i przekształcone w gromady, nie byłoby bowiem rzeczą możliwą zachowanie uprawnień gmin wiejskich z jednoczesnem pozbawieniem charakteru gminy. Gminy takie, jeżeli nie zostaną podniesione do rzędu miast, zgodnie z art. 72 ustęp 3 ustawy samorządowej, muszą być w nowym podziale administracyjnym powiatu na gminy uwzględnione jako gminy wiejskie jednostkowe i w razie potrzeby będzie można jedynie na mocy art. 103 włączyć do takich gmin tereny sąsiednie np. przysiółki sąsiedniej gminy jednowioskowej (bez tworzenia gminy zbiorowej). Włączenie omawianych gmin do gmin zbiorowych będzie możliwe i zostanie w razie potrzeby uskutecznione po wydaniu rozporządzeń z mocy art. 103, a to na podstawie ustawy z dnia 22.XI.1922 r.

3) W myśl zasady samowystarczalności gminy nowoutworzone winny być samowystarczalne i przewidywać m. in. w wydatkach osobowych działy „zarządu ogólnego" uposażenia przynajmniej wójta gminy i sekretarza, a w gminach, w których funkcje sekretarza będzie mógł pełnić wójt gminy, oprócz uposażenia wójta przynajmniej uposażenie zastępcy sekretarza. Wydatki na zarząd ogólny (administracji ogólnej) nie powinny w zasadzie przekraczać 40% ogólnej sumy wydatków zwyczajnych. W dochodach należy przewidzieć pełne wykorzystanie wszystkich źródeł dochodowych.

4) Siedzibą urzędową nowoutworzonej gminy wiejskiej będzie miejsce urzędowania jej organów ustrojowych i biura zarządu gminnego (urzędu gminnego), przyczem należy zwracać uwagę, aby nazwa gminy była związana z nazwą miejscowości, w której nowa gmina będzie mieć siedzibę.

Siedziba urzędowa gminy wiejskiej powinna być wyznaczona w miejscowości, położonej w jej obrębie i wyróżniającej się większem skupieniem ludności, bądź też warunkami gospodarczemi i komunikacyjnemi. Jeżeli względy komunikacyjne i gospodarcze tego wymagają, siedziba gminy wiejskiej może być położona poza jej obrębem w sąsiedniem mieście (miasteczku, osadzie).

5) Zgodnie z art. 103 ustęp 1 ustawy samorządowej opracowanie nowego podziału powiatu na gminy następuje po wysłuchaniu opinij zainteresowanych rad gminnych z pismem według załącznika Nr. 2.

W gminach, w których rady gminne zostały zdekompletowane lub rozwiązane, uprawnienia ich mają w omawianym zakresie zarządy gmin, przyczem przez analogję stosować należy postanowienia ust. 3 art. 72, a tam, gdzie powołane zostały rady przyboczne, potrzebna jest opinja takiej rady. Starostowie obowiązani są rzeczowo ustosunkować się do poważniejszych zarzutów, podniesionych w opinji rady gminnej i uzasadnić swe stanowisko we wnioskach, które muszą być dołączone do operatu.

III. Szczegółowe opracowanie projektu.

Opracowany w sposób powyżej opisany projekt podziału na gminy każdego powiatu, po przedstawieniu go Panu Wojewodzie, winien być poddany skrupulatnemu skontrolowaniu i przepracowaniu w łonie zainteresowanych komórek organizacyjnych urzędu wojewódzkiego. W szczególności zwracam uwagę na konieczność skontrolowania dokładnego wyliczenia w projekcie rozporządzenia wszystkich miejscowości i ustalenia dla nich właściwych nazw.

Za powyższe szczegóły oraz za dokładne opisanie granic jednostek terytorjalnych, tam gdzie to jest konieczne np. przy podziale gmin na części, odpowiedzialny będzie urząd wojewódzki, gdyż Ministerstwo nie będzie miało możności sprawdzenia tych szczegółów u siebie.

Poszczególne projekty podziału powiatów na gminy, winny być uzgodnione przez Pana Wojewodę z Prezesem Sądu Apelacyjnego, Dowódcą Okręgu Korpusu i Prezesem Izby Skarbowej, przyczem w granicach możliwości należy dążyć do tego, aby uzgodnić wszelkie ewentualne zastrzeżenia władz wyżej wymienionych przed przedstawieniem wniosku Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Przesłanie ostatecznie opracowanego projektu Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w formie przewidzianej w dziale I niniejszego okólnika winno nastąpić w terminach, podanych w Dziale V niniejszego okólnika.

IV. Przedwstępna zmiana granic województw, powiatów i miast.

Projektowane zmiany granic gmin dokonywane być winny w miarę możności w granicach dotychczasowych powiatów, gdyby jednak dla racjonalnego utworzenia gmin zbiorowych zaszła nieunikniona potrzeba dokonania zmian granic powiatów, miast lub nawet województw, należy wystąpić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z odpowiedniemi wnioskami w trybie i w sposób dla zmian terytorjalnych tego rodzaju dotychczas praktykowany.

Zmiany granic województw winny być uzgodnione między zainteresowanymi wojewodami, co oczywiście nie przeszkadza umotywo-

waniu ze strony danego wojewody odmiennego stanowiska, t. j. przeciwnego przeprowadzeniu danej zmiany terytorjalnej.

Podział na gminy musi się liczyć z ewentualnemi przyszłemi zmianami granic miast tam, gdzie te zmiany mogą w decydujący sposób oddziałać na podział na gminy wiejskie; należy również wstępnie przesądzić sprawę ewentualnego zniesienia niektórych miast.

V. Terminy.

1) Wnioski w sprawie zmian granic województw winny być przedłożone Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przez P. P. Wojewodów do dnia 15 (piętnastego) marca 1934 r.

2) Wnioski w sprawie zmian granic powiatów winny być przedstawione Ministerstwu w terminie do dnia 1 (pierwszego) marca 1934 r. Tam, gdzie chodzi o powiaty, leżące na granicy poszczególnych województw (o ile granice województwa mają być zmienione) wnioski w sprawie zmian granic tych powiatów mogą być przedłożone Ministerstwu w terminie późniejszym, jednak najdalej do dnia 15 (piętnastego) marca 1934 r. (t. j. równocześnie z wnioskami, o których mowa wyżej pod 1).

3) Zmiany granic miast, które oczywiście mogą wpłynąć na późniejszy podział powiatów na gminy wiejskie, należy opracować bezzwłocznie, a odpowiednie wnioski w sprawie zmian granic miast należy przedłożyć Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w terminie do dnia 1 (pierwszego) marca 1934 r.

4) Projekty rozporządzeń o podziale powiatów na gminy wiejskie, przygotowane w myśl zasad podanych w niniejszym okólniku, winny być przedłożone dla połowy powiatów do dnia 1 (pierwszego) kwietnia, a dla drugiej połowy do dnia 20 (dwudziestego) kwietnia r. b. W drugim terminie należałoby przesyłać wnioski co do tych powiatów, w których taki czy inny podział na gminy pozostaje w związku z decyzją Ministerstwa o zmianie granic miast lub powiatu.

W odniesieniu do podanych wyżej w Dziale V terminów zaznacza się, iż są one potraktowane jako ostateczne dla przedkładania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych odpowiednich wniosków.

W miarę możności należałoby dążyć do tego, aby projekty rozporządzeń opracowane ewentualnie przed oznaczonemi wyżej terminami, były stopniowo przedkładane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, co ułatwiłoby prace nad poszczególnemi wnioskami w łonie Ministerstwa.

Wreszcie zaznacza się, że niniejszy okólnik uchyla pismo okólne z dn. 20 lipca 1933 r. Nr. SS 16/2/15 o łączeniu z gminami zbiorowemi niektórych gmin z r. 1896 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 12, poz. 173).

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

Załącznik Nr. 1 do okólnika Nr. 13.
Wzór

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z dnia............................1934 r.

o podziale powiatu (............żydaczowskiego............) w województwie (............stanisławowskiem............) na gminy wiejskie.

Na podstawie art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1.

Tworzy się w powiecie (żydaczowskim), województwie (stanisławowskiem) następujące gminy wiejskie:

1) gminę (Jajkowce) z siedzibą urzędową w (Jajkowcach); w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie i obszary dworskie (albo: z dotychczasowej gminy............................grunty określone parcelą, granicami i t. p.) [1])

2) gminę .... z siedzibą urzędową w............................ i t. d.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ....

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

[1]) W województwach zachodnich w rozporządzeniu należy uwzględnić wyliczenie zniesionych obszarów dworskich przy ustalaniu obszaru nowych gmin.

STAROSTA POWIATOWY
w............................
Nr............................

Załącznik Nr. 2 do okólnika Nr 13.

Projekt nowego podziału adm. powiatu .... na gminy wiejskie.

....
miejscowość
dnia .... 1934 r.

Do
Zarządu gminnego)*
Zwierzchności gminnej[1])
Tymczasowego zarządu gminy[2])
w . . . .

W myśl projektu nowego podziału administracyjnego powiatu .... na gminy wiejskie, obszar (część obszaru [3]) dotychczasowej gminy .... wejść ma do projektowanej gminy wiejskiej............................(nazwa) .... z siedzibą urzędową w .... (część zaś do projektowanej gminy wiejskiej ....z siedzibą urzędową w............................).

*) Niepotrzebne wyrazy skreślić.

[1]) nazwy tej należy używać w pismach do gmin, o których mowa w art. 109 ustawy samorządowej na obszarze woj. południowych,

[2]) Nazwy tej używać należy w pismach do gmin, gdzie niema normalnego zarządu gminnego wskutek rozwiązania albo złożenia z urzędu (zawieszenia) przełożonego gminy i zastępcy,

[3]) parcelowanie obszaru dotychczasowej gminy ma być wyjątkowe zgodnie z okólnikiem.

Do obszaru projektowanej gminy wiejskiej .... (nazwa).................... wejść mają dotychczasowe gminy.................... obszary dworskie [4]).........................

O powyżej projektowanej zmianie podziału administracyjnego powiatu należy zgodnie z postanowieniami ust. (1) art. 103 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zasięgnąć opinji rady gminnej, (a wobec jej rozwiązania, zdekompletowania opinji kolegialnego zarządu gminnego [5]), rady przybocznej [5]) i w tym celu należy niezwłocznie zwołać posiedzenie rady (zarządu) [5]).

Przy wnoszeniu powyższej sprawy pod obrady danego organu przewodniczący odczyta treść postanowień art. 10 ust. (1) i (2), art. 102 ust. (2) i art. 103 ust. (1) oraz art. 104 i 105 cytowanej ustawy z dnia 23 marca 1933 r. oraz odczyta treść tych ustępów niniejszego zarządzenia, które dotyczą projektu zmian terytorjalnych oraz skutków niewydania opinji w określonym terminie.

O wykonaniu powyższych czynności wstępnych należy wyraźnie zaznaczyć w protokóle obrad, podając miejsce, dzień oraz imienny skład uczestników posiedzenia oraz treść opinji i ewentualnego jej uzasadnienia.

Jeżeli rada gminna (kolegjalny zarząd gminny, [5]) rada przyboczna) [5]) nie wyda opinji w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania niniejszego zarządzenia przez przełożonego gminy (tymczasowego przełożonego gminy, kierownika tymczasowego zarządu gminy), wówczas brak opinji uważany będzie za dowód niezgłoszenia zastrzeżeń wobec projektowanych powyżej zmian terytorjalnych i będą one przedłożone władzom wyższym do decyzji i uwzględnienia w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych, przewidzianem w ust. (1) art. 103 cytowanej ustawy z dnia 23 marca 1933 r.

Odpis protokółu obrad rady gminnej (kolegjalnego zarządu gminnego, [5]) rady przybocznej) [5]) i w każdym razie doniesienia o dniu otrzymania niniejszego zarządzenia i wniesienia sprawy powyższej pod obrady rady (zarządu) [5]) oraz o stanie rzeczy oczekiwać będę w n i e p r z e k r a c z a l n y m t e r m i n i e do dnia .... (określić datę kalendarzową, uwzględniając oprócz powyższego 14-dniowego terminu co najmniej 3 dni czasu na korespondencję).

STAROSTA POWIATOWY

---

[4]) wyliczenie obszarów dworskich dotyczy tylko woj. pomorskiego i poznańskiego.

[5]) opinja kolegjalnego zarządu w miejsce rady gminnej wymagana jest w gminach, gdzie rada jest rozwiązana albo zdekompletowana. Jeżeli w gminach takich powołana jest rada przyboczna należy zasięgnąć również i jej opinji. Opinja czynnej rady przybocznej potrzebna jest również w przypadku, gdy niema rady gminnej i niema kolegjalnego zarządu gminnego.

Załącznik Nr. 3 do okólnika Nr. 13.

Rozmiar 472 × 297 mm.

WOJEWÓDZTWO ....

POWIAT ....

Z E S T A W I E N I E

budżetów zwyczajnych gmin dotychczasowych, wchodzących w skład gminy na r. 1933/4.

Nr. kolejny	NAZWA GMINY	Ogólna suma		Wydatki zwyczajne według działów										Dochody zwyczajne według działów						
		Dochodów zwyczajnych	Wydatków zwyczajnych	Dz. I Zarząd ogólny	Dz. II i III majątek i przedsiębiorstwa komunalne (razem)	Dz. IV spłata długów	Dz. V drogi i place publiczne	Dz. VI i VII oświata, kultura i sztuka (razem)	Dz. VIII zdrowie publiczne	Dz. IX opieka społeczna	Dz. X i XI popieranie rolnictwa, popieranie przemysłu i handlu (razem)	Dz. XII bezpieczeństwo publiczne	Dz. XIII różne	Dz. I i II majątek i przedsiębiorstwa komunalne (razem)	Dz. III subwencje	Dz. IV zwroty	Dz. V, VI i VII opłaty administracyjne za korzystanie z urządzeń i zakładów. Dopłaty (razem)	Dz. VIII i IX dodatki do podatków państwowych	Dz. X podatki samoistne	Dz. XI R ó ż n e
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Województwo.......................

Powiat.......................

Dane o stanie gospodarczym powiatu według podziału na gminy nowoprojektowane.

Nr. kolejny	Nazwa gminy nowoprojektowanej	Ilość dotychczasowych gmin jednostkowych wzgl. obszarów dworskich mających wejść w skład gminy nowoprojektowanej	Siedziba gminy nowoprojektowanej	Odległość w klm. od siedziby gminy nowoprojektowanej najbardziej oddalonej wsi gromadzkiej	Obszar gminy nowoprojektowanej w ha	Obszar opodatkowanych gruntów w ha w granicach gminy nowoprojektowanej	Liczba mieszkańców w granicach gminy nowoprojektowanej (w/g spisu z r. 1931)	Majątek gminny dotychczasowych gmin jednowioskowych, mających wejść w skład gminy nowoprojektowanej w/g. stanu na dzień 1.IV.1933 r.			Zadłużenie dotychczasowych gmin jednostkowych, mających wejść w skład gminy nowoprojektowanej w/g. stanu na dzień 1.IV.1933 r.		Podatek wyrównawczy		Przeważające zatrudnienie ludności w granicach gminy nowoprojektowanej	Zamożność ludności (w skali: dobra, średnia, zła)	Liczba gospodarstw rolnych		Liczba wykupionych świadectw z podziałem na kategorje świadectw		Liczba oddziałów w szkołach publicznych	Nr. kolejny
								przybliżona wartość (szacunek) w zł.	liczba budynków	powierzchnia budynków w ha	długoterminowe	krótkoterminowe	Przeciętna kwota na 1 ha w r. 1932/33 w dotychczasowych gminach jednostkowych	Suma wpływów za rok 1932/33 w gminach jednostkowych, mających wejść w skład gminy nowoprojektowanej			do 10 ha	powyżej 10 ha	przemysłowych	handlowych		

Załącznik Nr. 4 do okólnika Nr. 13.

Rozmiar 472×297 mm.

Załącznik Nr. 5 do okólnika Nr. 13 *).

---

*) Nie przedrukowano.

A.

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

18.

PISMO OKÓLNE

z dnia 16 stycznia 1934 r.

w sprawie podpisywania okólników i pism okólnych.

(Nr. GL. 61-a-7).

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu, Dyrektorów (Naczelników) Biur, Naczelników Wydziałów.

Regulamin M-stwa Spraw Wewnętrznych w interesie odciążenia władz lokalnych i zmniejszenia obiegu papierowego w § 106 postanawia, iż wydawanie okólników i pism okólnych należy ograniczyć do istotnej, niezbędnej potrzeby, a w § 93 (ust. 5 lit. c) zastrzega do aprobaty Podsekretarza Stanu dla spraw polityczno-administracyjnych wszelkie zarządzenia powodujące przedkładanie przez władze podległe sprawozdań perjodycznych i lokalnych.

Zauważyłem, iż Ministerstwo wydaje stosunkowo bardzo znaczną ilość okólników i pism okólnych, przyczem zarządzenia te często noszą podpis naczelników wydziałów, a nawet podwładnych im urzędników, w zakresie przekraczającym znacznie wyjątki ustalone w § 13 lit. F pkt. 1—3 i w § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 sierpnia 1926 r. w sprawie zasad organizacji i urzędowania Ministerstw (M. P. Nr. 203, poz. 578).

Ten stan rzeczy uważam za niepożądany a to zarówno ze względu na możliwość powiększenia obiegu papierowego i obciążenia władz administracji ogólnej zbędnemi zadaniami, jak i ze względów zasadniczych, gdyż zarówno okólniki jak pisma okólne, dotyczące z reguły wszystkich władz administracji ogólnej na terenie całego Państwa, chociażby nawet w treści swojej dotyczyły tylko zarządzeń jednorazowych, są jednak zagadnieniami natury ogólnej, pochodzącemi od władzy centralnej,

które mają bądź charakter normatywny, bądź też nakładają na wszystkie władze podległe Ministerstwu pewne obowiązki.

Wobec tego zarządzam co następuje:

1. Wszystkie okólniki, o ile w myśl § 101 ust. 2 Regulaminu nie są zastrzeżone aprobacie Ministra, podlegają aprobacie właściwego Podsekretarza Stanu.

2. Wszystkie pisma okólne, o ile ze względów regulaminowych nie wymagają aprobaty Ministra lub Podsekretarza Stanu, aprobują Dyrektor Gabinetu, Dyrektorzy Departamentów oraz Dyrektorzy (Naczelnicy) Biur.

3. Powyższe zarządzenie obowiązuje do odwołania.

Postanowienie § 93 ust. 5 lit. c Regulaminu w sprawie sprawozdań perjodycznych i wykazów pozostaje bez zmiany.

Określenie „pisma okólne" oznacza zgodnie z Regulaminem wszelkiego rodzaju zarządzenia i zawiadomienia skierowane ogólnie do wszystkich władz wojewódzkich na obszarze całego Państwa, lub też w obrębie jednej lub kilku b. dzielnic.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

19.

PISMO OKÓLNE

z dnia 16 stycznia 1934 r.

o nowym podziale Państwa na P. K. U.

(Nr. Wojsk. A. 7/1/1)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z wprowadzonemi od dn. 1.I. 1934 r. zmianami w podziale Państwa na P. K. U., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła w załączeniu aktualny wykaz P. K. U. wraz z przynależnemi powiatami.

Załącznik Nr. 1 do rozp. wyk. z dn. 16.III. 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31), zawierający wykaz P. K. U. utracił aktualność.

Załączony wykaz należy podać do wiadomości zainteresowanych urzędów.

(—) *Wyszyński mjr.*
DYREKTOR BIURA WOJSKOWEGO

WYKAZ
alfabetyczny Powiatowych Komend Uzupełnień.

L. p.	O. K.	Nazwa P. K. U.	Powiaty wchodzące w skład danej P. K. U.
1	IX	Baranowicze	baranowicki, nieświeski, stołpecki.
2	V	Będzin	będziński (z wyjątkiem m. Sosnowiec).
3	V	Bochnia	bocheński, brzeski (siedziba Brzesko).
4	IX	Biała-Podlaska	bialski (siedziba Biała Podlaska), włodawski.
5	III	Białystok	białostocki, wysoko-mazowiecki, szczuczyński w Grajewie.
6	IX	Bielsk	bielski (siedziba Bielsk Podlaski).
7	IX	Brześć n/Bugiem	brzeski (siedziba Brześć n/B.), kobryński.
8	V	Bielsko	m. Bielsko, bielski (siedziba Bielsko Śląskie), cieszyński.
9	VI	Brzeżany	brzeżański, rohatyński, podhajecki.
10	VI	Buczacz	buczacki, tłumacki.
11	VIII	Bydgoszcz-Miasto	m. Bydgoszcz.
12	VIII	Bydgoszcz-Powiat	bydgoski, wyrzyski, szubiński, chodzieski, sępoleński.
13	II	Chełm	chełmski, krasnostawski.
14	I	Ciechanów	ciechanowski, mławski, działdowski, przasnyski.

L. p.	O. K.	Nazwa P. K. U.	Powiaty wchodzące w skład danej P. K. U.
15	IV	Częstochowa	częstochowski, włoszczowski.
16	VI	Czortków	czortkowski, borszczowski, zaleszczycki, kopyczynieckie.
17	V	Dębica	ropczycki, mielecki.
18	X	Drohobycz	drohobycki.
19	II	Dubno	dubieński.
20	VIII	Gdynia	m. Gdynia, morski (siedziba w Wejherowie).
21	VII	Gniezno	m. Gniezno, gnieźnieński, wrzesiński, średzki
22	III	Grodno	grodzieński, sokólski.
23	I	Grodzisk Mazowiecki	sochaczewski, błoński (siedziba Grodzisk Mazowiecki).
24	X	Gródek Jagielloński	gródecki (siedziba Gródek Jagielloński), rudecki, mościski, jaworowski.
25	VIII	Grudziądz	m. Grudziądz, grudziądzki, świecki, tucholski, brodnicki, lubawski (siedziba Nowe Miasto n/Drwęcą).
26	II	Hrubieszów	hrubieszowski, tomaszowski.
27	VIII	Inowrocław	m. Inowrocław, inowrocławski, żniński, mogileński, wągrowiecki.
28	VII	Jarocin	jarociński, gostyński, krotoszyński, rawicki.
29	X	Jarosław	jarosławski, lubaczowski.
30	V	Jasło	jasielski, gorlicki.
31	VII	Kalisz	kaliski, turecki.
32	VI	Kamionka Strumiłowa	kamionecki (siedziba Kamionka Strumiłowa), radziechowski, sokalski.
33	VI	Kałusz	kałuski, doliński.
34	V	Katowice	m. Katowice, katowicki.
35	X	Kielce	kielecki.
36	VII	Konin	koniński, kolski.
37	IV	Końskie	konecki, opoczyński.
38	VI	Kołomyja I	kołomyjski, horodeński.
39	VI	Kołomyja II	kosowski (siedziba Kosów Pokucki), śniatyński.
40	VII	Kościan	kościański, śremski, leszczyński.
41	VIII	Kościerzyna	kościerski, kartuski.
42	II	Kowel	kowelski, lubomelski, koszyrski (siedziba Kamień Koszyrki).

L. p.	O. K.	Nazwa P. K. U.	Powiaty wchodzące w skład danej P. K. U.
43	V	Kraków-Miasto	m. Kraków.
44	V	Kraków-Powiat	krakowski, myślenicki.
45	II	Kraśnik	janowski (siedziba Janów Lubelski).
46	V	Królewska Huta	m. Królewska Huta, świętochłowicki.
47	II	Krzemieniec	krzemieniecki.
48	IV	Kutno	kutnowski, łęczycki.
49	III	Lida	lidzki, wołożyński, szczuczyński.
50	II	Lublin-Miasto	m. Lublin.
51	II	Lublin-Powiat	lubelski, lubartowski.
52	VI	Lwów-Miasto	m. Lwów.
53	VI	Lwów-Powiat	lwowski, bobrecki, przemyślański.
54	X	Łańcut	łańcucki, przeworski.
55	IV	Łódź-Miasto I	m. Łódź (kom. pol. państw. Nr. II, III, V, VIII, IX, XI).
56	IV	Łódź Miasto II	m. Łódź (kom. pol. państw. I, IV, VI, VII, X, XII, XIII i XIV).
57	IV	Łódź-Powiat	łódzki, brzeziński.
58	II	Łuck	łucki.
59	IX	Łuków	łukowski, radzyński.
60	IX	Łuniniec	łuniniecki, stoliński.
61	I	Łomża	łomżyński, ostrołęcki.
62	IV	Łask	łaski.
63	I	Małkinia	ostrowski (Ostrów Mazowiecka), sokołowski, węgrowski.
64	V	Miechów	miechowski, olkuski.
65	I	Mińsk-Mazowiecki	miński (siedziba Mińsk-Mazowiecki), radzymiński.
66	I	Płońsk	płoński, sierpecki.
67	X	Nisko	niżański, (siedziba Nisko), tarnobrzeski.
68	IX	Nowogródek	nowogródzki.
69	V	Nowy-Sącz	nowosądecki.
70	V	Nowy-Targ	nowotarski, limanowski.
71	VII	Ostrów Wielkopolski	ostrowski (siedziba Ostrów Wielkopolski), kępiński.
72	X	Ostrowiec	opatowski, sandomierski.
73	X	Pińczów	stopnicki (siedziba Busko), pińczowski, jędrzejowski.
74	IX	Pińsk	piński, drohicki.
75	IV	Piotrków	piotrkowski.
76	I	Płock	płocki, gostyniński.
77	VII	Poznań-Miasto	m. Poznań.

L. p.	O. K.	Nazwa P. K. U.	Powiaty wchodzące w skład danej P. K. U.
78	VII	Poznań-Powiat	poznański, nowotymski, wolsztyński.
79	III	Postawy	postawski, dziśnieński (siedziba Głębokie).
80	IX	Prużana	prużański, kosowski (siedziba Kosów Poleski).
81	X	Przemyśl	przemyski, dobromilski.
82	V	Pszczyna	pszczyński, rybnicki.
83	I	Puławy	puławski, garwoliński.
84	I	Pułtusk	pułtuski, makowski (siedziba Maków Mazowiecki).
85	I	Radom	radomski, kozienicki.
86	IV	Radomsko	radomszczański.
87	II	Równe	rówieński, zdołbunowski.
88	X	Rzeszów	rzeszowski, kolbuszowski.
89	VI	Rawa Ruska	rawski (siedziba Rawa Ruska), żółkiewski.
90	X	Sambor	samborski, turczański.
91	II	Sarny	sarneński, kostopolski.
92	X	Sanok	sanocki, krośnieński, liski, brzozowski.
93	IX	Siedlce	siedlecki.
94	IV	Skierniewice	skierniewicki, łowicki, rawski (siedziba Rawa Mazowiecka).
95	IX	Słonim	słonimski.
96	V	Sosnowiec	m. Sosnowiec.
97	VI	Stanisławów	stanisławowski, nadwórniański.
98	IV	Sieradz	sieradzki.
99	VIII	Starogard	starogardzki, chojnicki, tczewski.
100	III	Suwałki	suwalski, augustowski.
101	VI	Stryj	stryjski, żydaczowski.
102	III	Święciany	święciański, brasławski.
103	VII	Szamotuły	szamotulski, międzychodzki, obornicki, czarnkowski.
104	VI	Tarnopol	tarnopolski, trembowelski, skałacki, zbaraski.
105	V	Tarnowskie Góry	tarnogórski (siedziba Tarnowskie Góry), lubliniecki.
106	V	Tarnów	tarnowski, dąbrowski.
107	VIII	Toruń	m. Toruń, toruński, wąbrzeski, rypiński, chełmiński.
108	V	Wadowice	wadowicki, chrzanowski.

L. p.	O. K.	Nazwa P. K. U.	Powiaty wchodzące w skład danej P. K. U.
109	I	Warszawa M-to I	m. Warszawa, komisarjaty pol. państw. Nr. I, II, III, IV, V, XII, XXVI.
110	I	Warszawa M. II	m. Warszawa, kom. pol. państw. Nr. IX, XI, XIII, XVI, XX, XXI, XXIII.
111	I	Warszawa M. III	m. Warszawa, kom. pol. państw. Nr. XIV, XV, XVII, XVIII, XXIV, XXV.
112	I	Warszawa M. IV	m. Warszawa, kom. pol. państw. Nr. VI, VII, VIII, X, XIX, XXII.
113	I	Warszawa Powiat	warszawski, grójecki.
114	IV	Wieluń	wieluński.
115	X	Wierzbnik	iłżecki (siedziba Wierzbnik).
116	III	Wilno-Miasto	m. Wilno.
117	III	Wilno-Powiat	wileńsko-trocki, oszmiański.
118	III	Wilejka	wilejski, mołodecki.
119	II	Włodzimierz	włodzimierski, horochowski.
120	III	Wołkowysk	wołkowyski.
121	VIII	Włocławek	włocławski, nieszawski (siedziba Aleksandrów Kujawski), lipnowski.
122	II	Zamość	zamojski, biłgorajski.
123	V	Zawiercie	zawierciański.
124	VI	Złoczów	złoczowski, zborowski, brodzki.
125	V	Żywiec	żywiecki, bialski (siedziba Biała Małopolska).

20.

PISMO OKÓLNE

z dnia 17 stycznia 1934 r.

w sprawie orzeczenia N.T.A. o rozbiórce budynku, nakazanej przez władzę budowlaną.

(SB. 21 N/5/2)

P. P. Wojewodom (oprócz śląskiego).

Przesyła się do wiadomości odpis orzeczenia N.T.A. Nr. 1674/31 z dn. 3 listopada 1933 r.

(—) *Szymkiewicz*
NACZELNIK WYDZIAŁU

NAJWYŻSZY TRYBUNAŁ ADMINISTRACYJNY
L. Rej. 1674/31.

Załącznik do pisma ok. SB. 21 N. 5/2.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Najwyższy Trybunał Administracyjny w sprawie ze skargi M. i A. B. na orzeczenie Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 13 września 1930 r. L. XV. 556/30 w przedmiocie nakazu rozbiórki domu, po przeprowadzonej dnia 3 listopada 1933 r. rozprawie, oddala skargę jako nieuzasadnioną.

Powody.

Magistrat m. Warszawy orzeczeniem z dnia 15 marca 1929 r. wezwał M. B. jako właściciela nieruchomości Nr. 19 przy ul. Narbutta w Warszawie, do opróżnienia i rozebrania samowolnie pobudowanego prowizorycznego parterowego domu drewnianego na wymienionej posesji, ponieważ w swoim czasie odmówił mu zatwierdzenia projektu budowy tego domu, jako zagrażającemu bezpieczeństwu publicznemu.

Odwołania B. od powyższego orzeczenia Magistratu m. Warszawy, Minister Robót Publicznych orzeczeniem z dnia 13 września 1930 r. L. XV 556/30 nie uwzględnił, uważając, że rozstrzygnięcie Magistratu znajduje oparcie w przepisach art. 380 prawa budowlanego. W uzasadnieniu orzeczenia przytoczono, że według protokółu oględzin technicznych dokonanych w dniu 17 grudnia 1929 r., dom nie posiada muru ogniochronnego od granicy nieruchomości sąsiedniej, piece urządzone są bezpośrednio przy ścianach drewnianych, wysokość zaś izb mieszkalnych wynosi tylko 2,25 w świetle, wobec czego uważać należy budynek za zagrażający bezpieczeństwu publicznemu w razie pożaru, oraz ujemnie oddziaływujący na zdrowie lokatorów, przyczem niebezpieczeństwo tego stanu rzeczy nie może być inaczej usunięte, jak przez rozbiórkę domu. Ponadto władza pozwana zaznacza, że przepisy art. 380 prawa budowlanego mają zastosowanie nietylko do domów wzniesionych po wejściu w życie tego prawa, lecz i do zbudowanych poprzednio, oraz że wyrok karno-sądowy z oskarżenia B. o samowolne wzniesienie domu, zwalniający go od kary nie zamyka władzy budowlanej prawa wydania decyzji na podstawie przepisów policyjno-budowlanych.

Skarżąc powyższe orzeczenie Ministerstwa Robót Publicznych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego podnosi skarżący, iż właścicielką spornej nieruchomości jest również i jego żona A. przez władzę administracyjną do sprawy nie wzywana, wobec czego władza naruszyła przepisy art. 380 prawa bud. oraz art. 9 i 22 prawa o postępowaniu administracyjnem, oraz, że zarządzenie władzy administracyjnej było już przedmiotem rozpoznania sądu karnego, który wyrokiem z dnia 28 marca 1930 r. uniewinnił go, wyrok zaś ten, jako prawomocny obowiązuje wszystkie władze państwowe.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpoznawszy zarzuty skargi w związku z wywodami zawartemi w odpowiedzi na skargę władzy pozwanej, rozważył co następuje:

Art. 380 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli Dz. Ust. poz. 202, w brzmieniu obowiązującem w dacie wydania zaskarżonego orzeczenia, zawiera pomiędzy innemi postanowienie, iż władze budowlane w wypadku stwierdzenia uchybienia w utrzymaniu budynku, upoważnione są zawezwać właściciela do dokonania robót, mających na celu doprowadzenie budynku do stanu należytego, o ile zaś bezpieczeństwo publiczne nie może być zapewnione w drodze przeróbek lub użycia środków zapobiegawczych, — do rozebrania budynku w całości lub w części; według zaś art. 377 tegoż prawa obowiązani są do utrzymania budynku w stanie należytym właściciele lub osoby w ich imieniu działające. Wobec przytoczonego brzmienia zacytowanych przepisów, nie można uznać za trafne dowodzenie skargi, jakoby władza budowlana wydając zarządzenie, mające na celu ochronę bezpieczeństwa publicznego, miała jednocześnie obowiązek dociekania stosunku prawnego rozmaitych osób do danej nieruchomości. Przeciwnie należy uważać, iż wedle tych przepisów władza, gdy ma przed sobą osobę-współwłaściciela, względnie osobę reprezentującą właścicieli lub właściciela danej nieruchomości, winna żądanie swoje kierować bezpośrednio do tych osób; natomiast byłoby niezgodnem z duchem przepisów policyjno-budowlanych, gdyby władza budowlana zmuszona była odwlekać zarządzenia często nie cierpiące zwłoki, ze stanowiska bezpieczeństwa publicznego, do czasu ustalenia stosunku prawnego odnośnych osób pomiędzy sobą lub do danej nieruchomości, lub też gdyby się władza wdawała w rozstrzyganie sporów prywatno-prawnych, do których powołane są wyłącznie sądy. Powoływanie się skargi na art. 9 i 22 rozp. Prezydenta R. P. o postępowaniu administracyjnem, jest również nietrafne, wedle bowiem brzmienia art. 22, władza administracyjna w wypadkach, gdy poszczególne przepisy nie zawierają postanowień odmiennych, ma prawo a nie obowiązek

wzywać osoby, od których potrzebuje wyjaśnień, lub których udział w czynnościach uważa za potrzebny, a zatem wezwanie danej osoby do sprawy pozostawione jest swobodnemu uznaniu władzy. Skoro więc jest bezspornem i z akt wynika, że w sprawie niniejszej skarżący jest współwłaścicielem spornej nieruchomości i w toku postępowania administracyjnego stale występował, zwalczając zarządzenia władzy z merytorycznych względów, zarzut zaś o niewezwaniu współwłaścicielki — jego żony, wytoczył poraz pierwszy w skardze, zarzut ten ani ze względów formalnych w myśl art. 83 prawa z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym Dz. Ust. poz. 806, ani ze względów merytorycznych na uwzględnienie nie zasługuje.

Nie uzasadniony jest również i drugi zarzut skargi, jakoby sprawa będąca przedmiotem rozstrzygnięcia władzy administracyjnej, została już uprzednio załatwiona wyrokiem sądu karnego. Jak słusznie bowiem dowodzi władza pozwana, wyrok sądu karnego orzeka wyłącznie o winie skarżącego co do samowolnego wzniesienia budynku, względnie niewykonania nakazu władzy rozbiórki tego domu, natomiast nie rozstrzyga kwestji, czy dom ten może być pozostawiony nadal ze stanowiska bezpieczeństwa publicznego. Te ostatnie sprawy rozstrzyga ocena domu ze stanowiska technicznego i oparte na tej technicznej opinji orzeczenie władzy policyjno-budowlanej, wydane w granicach przepisów prawa budowlanego.

W tym stanie rzeczy nie znajdując podstawy do uchylenia zaskarżonego orzeczenia, Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę, jako nieuzasadnioną.

Warszawa, dnia 3 listopada 1933 r.

21.

PISMO OKÓLNE

z dnia 22 stycznia 1934 r.

o przepisach meldunkowych dla P. K. U.

(Nr. Wojsk. H. 1/1/1).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła załączone przepisy dla P. K. U. w sprawie meldunków osób, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu do wiadomości.

Zwraca się uwagę na treść § 5 tych przepisów, według którego w sprawach, dotyczących ustalenia przynależności ewidencyjnej rezerwistów oraz w sprawach stwierdzenia braku adresu podoficerów i szeregowców rezerwy (posp. ruszenia) dla celów unieruchomienia ewidencji powiatowe komendy uzupełnień zwracają się bezpośrednio do urzędów meldunkowych (do zarządów gminnych) nie zaś do powiatowych władz administracji ogólnej, jakto było w niektórych wypadkach praktykowane.

O powyższem należy zawiadomić zarządy gminne.

ZA SZEFA BIURA WOJSKOWEGO
(—) *Lubodziecki*
RADCA MINISTERJALNY

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
DEPARTAMENT UZUPEŁNIEŃ
Nr. 1006/14/I/Ew.
Warszawa, dnia 20.X.1933 r.

Załącznik do pisma ok. Nr. Wojsk. H. 1/1/1.

Przepisy dla Powiatowych Komendantów Uzupełnień w sprawie meldunków osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.

§ 1. Obowiązek meldunkowy.

Obowiązek meldunkowy wszystkich obywateli Rzeczypospolitej jest uregulowany w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32/28) i w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84/30).

Meldunki osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu w myśl ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym i rozp. wyk. do tejże ustawy wykonywane są łącznie z meldunkami administracyjnemi określonemi w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. Nr. 32/28).

Meldunki osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, a przebywających zagranicą oraz obowiązki nadsyłania kart meldunkowych do P. K. U. przez urzędy konsularne określają odpowiednie §§ rozp. wyk. do ustawy o pow. obow. wojsk.

§ 2. Karty meldunkowe.

Urzędy meldunkowe (gminne) w kraju sporządzają i przesyłają do Powiatowych Komend Uzupełnień karty meldunkowe, lecz tylko w wypadkach, gdy zgłoszenia dotyczą:

a) przybycia do danej miejscowości na zamieszkanie,
b) wyjazdu zagranicę,
c) przyjazdu z zagranicy,
d) wprowadzenia się do innego domu w tej samej miejscowości (zmiana adresu),
e) przybycia do danej miejscowości na czasowy pobyt ponad 2 miesiące,
f) powrotu z czasowego pobytu (pkt. e) do miejsca zamieszkania.

Karty meldunkowe przesyła urząd meldunkowy do tej P. K. U., w której dana osoba znajduje się w ewidencji.

§ 3. Treść wpisów w kartach meldunkowych i ewidencji wojskowej.

Nadesłane przez urzędy meldunkowe (gminne) karty meldunkowe zawierają w rubryce 5 następujące określenia:

a) w wypadku zmiany miejsca zamieszkania, np.:

„Dn. 1.II.1933 r. Warszawa, ul. Młynarska Nr. 41 m. 19, kom. III — zamieszkanie";

b) w wypadku wyjazdu zagranicę, np.:

„Dn. 15.III.1933 r. Francja, Paryż — wyjazd zagranicę";

c) w wypadku przyjazdu z zagranicy, np.:

„Dn. 4.V.1933 r. Stanisławów, ul. Sapieżyńska Nr. 33 — przyjazd z zagranicy";

d) w wypadku zmiany adresu w obrębie tej samej miejscowości, np.

„Dn. 20.VI.1933 r. Warszawa, ul. Szeroka 22, m. 18, kom. XIV — zmiana adresu";

e) w wypadku przybycia na czasowy pobyt ponad 2 miesiące, np.:

„Dn. 14.IX.1933 r. wieś i gmina Prządław, pow. Jędrzejów, woj. kieleckie — przybycie na czasowy pobyt ponad 2 miesiące";

f) w wypadku powrotu z czasowego pobytu (ponad 2 miesiące) do miejsca zamieszkania, np.:

„Dn. 24.XII.1933 r. Warszawa, ul. Obozowa Nr. 5, m. 3, kom. III — powrót z czasowego pobytu do miejsca zamieszkania".

W razie mylnego wypełnienia karty meldunkowej należy zwrócić ją właściwemu urzędowi meldunkowemu celem należytego wypełnienia z powołaniem się na okólnik M. S. Wewn. Nr. 103, Nr. Wojsk. H 1/1/2 z 3 sierpnia 1932 roku;

Treść wpisu w ewidencji wojskowej w rubryce: miejsce zamieszkania będzie następująca:

ad: a) 1.II.1933 Warszawa, ul. Młynarska Nr. 41 m. 19, kom. III L. dz.:

b) 15.III.1933 Francja, Paryż, L. dz.:

c) 4.V.1933 Stanisławów, ul. Sapieżyńska Nr. 33, L. dz.:

d) 20.VI.1933 Warszawa, ul. Szeroka Nr. 22, m. 18, kom. XIV, L. dz.:

e) 14.I.1933 Prządław, pow. Jędrzejów, L. dz.:

f) 24.XII.1933 Warszawa, ul. Obozowa Nr. 5 m. 3, kom. III. L. dz.:

Zmianę adresu, zmianę miejsca stałego zamieszkania oraz ujawnienie dotychczas nieznanego adresu należy odnotować na podstawie karty meldunkowej w głównej księdze ewidencyjnej (An.) w rubryce „miejsce zamieszkania" atramentem czarnym.

Wyjazd na pobyt czasowy należy odnotować w tej samej rubryce ołówkiem zwyczajnym, a wyjazd zagranicę atramentem czerwonym.

W razie powrotu z pobytu czasowego należy przekreślić (ołówkiem zwyczajnym) poprzedni wpis o wyjeździe na pobyt czasowy, wpisując (również ołówkiem zwyczajnym) liczbę dziennika karty meldunkowej o powrocie.

W razie powrotu z zagranicy należy wpis o wyjeździe zagranicę przekreślić, umieszczając liczbę dziennika karty meldunkowej. Jeżeli powrót z zagranicy nastąpił nie do poprzedniego miejsca zamieszkania, lecz do innej miejscowości, należy niezależnie od przekreślenia wpisu o wyjeździe zagranicę podać nowy adres na ogólnych zasadach, t. j. jeżeli chodzi o stałe miejsce zamieszkania — atramentem czarnym, a jeżeli jest to pobyt czasowy — ołówkiem zwyczajnym.

W stosunku do oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia i stanu spoczynku należy powyższe wpisy w analogiczny sposób uskuteczniać w rubryce 15 karty ewid. P. K. U. (zał. Nr. 8 do P. S. 325-80).

Poza tem uaktualnia powiatowy komendant uzupełnień w ewidencji wojskowej rubrykę — „miejsce zamieszkania" w chwili:

a) poboru,

b) osobistego jawienia się w P. K. U. osób, należących do rezerwy, posp. ruszenia lub stanu spoczynku,

c) w razie otrzymania od tych osób pisemnej prośby, na której uwidoczniony jest ich adres,

d) w czasie raportów i zebrań kontrolnych.

§ 4. Dalsze czynności w P. K. U.

Termin „zamieszkanie" oznacza przeniesienie się żołnierza na stałe zamieszkanie na teren innej P. K. U. i powoduje przekazanie ewidencji w myśl przepisów „Ew. I" i P. S. 325-80.

Karty meldunkowe należy dołączyć do przekazu ewidencyjnego.

Żądanie od żołnierza jakichkolwiek deklaracyj pisemnych o stałem zamieszkaniu jest wzbronione.

Karty meldunkowe oficerów rezerwy, posp. ruszenia i stanu spoczynku oraz podchorążych rezerwy i tych podchorążych posp. ruszenia, którzy mają przydział mob., przesyłają pow. komendanci uzup. w wypadkach, przewidzianych w P. S. 325-80, po ich wykorzystaniu bezzwłocznie do właściwej jednostki ewidencyjnej.

W razie zmiany przynależności terytorjalnej oficera (podchorążego) należy równocześnie podać nazwę nowej P. K. U., a u podchorążych rezerwy (posp. ruszenia) także liczbę porządkową gł. ks. ew. (aneksu).

Karty meldunkowe oficerów i podchor. rezerwy (posp. rusz.) oraz oficerów w stanie spoczynku, pozostają w aktach danej jednostki ewidencyjnej.

Karty meldunkowe podchorążych posp. ruszenia bez przydziału mob. oraz podoficerów (szeregowców) rez., posp. rusz. i stanu spoczynku należy po uzupełnieniu gł. ks. ewid. złożyć do archiwum na zasadach ogólnych.

§ 5. Zaniedbanie obowiązku meldunkowego.

W razie ujawnienia niezgodności adresu w wypadkach określonych w ustępie ostatnim § 3, powiatowy komendant uzupełnień jest obo-

wiązany odnieść się do urzędu meldunkowego (gminnego) celem wyjaśnienia rozbieżności adresów. Jeżeli się okaże, że dana osoba nie wykonała obowiązku meldowania zmiany miejsca zamieszkania (adresu), urząd meldunkowy (gminny) powinien wystąpić z wnioskiem o pociągnięcie danej osoby do odpowiedzialności w myśl ustawy o pow. obow. wojsk. wzgl. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16.III 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32/28, poz. 309).

. . . .

. . . . Wszystkie osoby, którym dotychczas unieruchamiano ewidencję w myśl wymienionego wyżej rozkazu, należy uważać za osoby o nieustalonem miejscu zamieszkania. Poszukiwania tych osób należy przeprowadzać corocznie indywidualnie w miesiącu lutym i marcu w drodze korespondencji z właściwemi urzędami meldunkowemi.

Pierwszy ujemny wynik poszukiwania należy odnotować w rubr. 7 gł. ks. ewid. (aneksu) słowami „pobyt nieznany" z podaniem liczby dziennika korespondencji. Przy następnych ujemnych wynikach poszukiwań należy odnotować tylko datę i liczbę dziennika korespondencji. Dwukrotny ujemny wynik poszukiwań powoduje skreślenie z przydziału mob.

Poszukiwania mają trwać corocznie aż do ustalenia miejsca zamieszkania w kraju lub zagranicą względnie do chwili otrzymania metryki śmierci. Nie należy kierować poszukiwań do powiatowych władz adm. ogólnej (Kom. Rządu na m. st. Warszawę).

Rozkaz niniejszy wchodzi w życie niezwłocznie i unieważnia dotychczasowe przepisy w spr. meldunków (rozk. M. S. Wojsk. Dep. Uzup. Nr. 1006-14/I. Ew. z dnia 22 lutego 1933 r.). Przepisy meldunkowe dla wojskowych w służbie czynnej zawiera regul. sł. wewn. cz. VI.

W IMIENIU MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH
I WICEMINISTER
(—) *Fabrycy*
GENERAŁ DYWIZJI

Otrzymują:

D-cy O. K. Nr. I-X—do wykonania.
Szef Biura Pers. M. S. Wojsk. — do wiadomości.
Min. Spr. Wewnętrznych — do wiadomości.

22.

PISMO OKÓLNE

z dnia 25 stycznia 1934 r.

o obsadzaniu dróg drzewami przez Związek Strzelecki.

(Nr. SS. 55/35/1).

Do

P. P. Wojewodów.

Związek Strzelecki, jako organizacja skupiająca w swych szeregach m. in. również liczne rzesze młodzieży wiejskiej, przystąpił do ujęcia w ramy organizacyjne samorzutnie dotychczas w łonie poszczególnych oddziałów Związku prowadzonej akcji obsadzania dróg publicznych drzewami. Planową tą akcją zamierzoną na kilka lat, mają być objęte przedewszystkiem drogi, wiodące do mogił poległych w ostatnich walkach o Niepodległość oraz szlaki historyczne.

Inicjatywa ta może dać jak najlepsze wyniki z punktu widzenia uzdrowotnienia i upiększenia kraju.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o zainteresowanie się tą sprawą, okazanie najdalej idącego Swego poparcia oraz zalecenie związkom samorządu terytorjalnego na podległym Panu Wojewodzie terenie udzielania omawianej akcji Związku Strzeleckiego pomocy bądź w formie finansowej, bądź w naturze (przez dostarczanie drzewek dla tych oddziałów Związku, które ją podejmą).

(—) *Korsak*
PODSEKRETARZ STANU

23.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 stycznia 1934 r.

o opłacie emerytalnej funkcjonarjuszów prowizorycznych.

(Nr. GB 15).

P. P. Wojewodom oraz Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo przesyła do wiadomości poniżej umieszczone pismo Ministerstwa Skarbu.

Ponieważ wobec późnego nadesłania powyższego okólnika, żądaniu Ministerstwa Skarbu co do niepotrącania nie można w całości zadośćuczynić, zechce pan Wojewoda (p. Komisarz Rządu) zarządzić co należy, ażeby odnośne sumy nie były przekazane Z. U. P. U., dokonane zaś potrącenia zostały wyrównane urzędnikom dodatkowemi listami.

(—) *Hausner*
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. I. 4587/Em/34

Załącznik do pisma ok. GB. 15.

Warszawa,
dnia 27 stycznia 1934 r.

Funkcjonarjusze prowizoryczni opłata emerytalna.

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Biura Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w Warszawie.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października

1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668), Rada Ministrów uchwaliła w dniu 20 stycznia 1934 r. rozporządzenie o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych, które w najbliższych dniach ukaże się w Dzienniku Ustaw R. P. z mocą obowiązującą od 1 lutego 1934 r.

W myśl § 13-tego rozporządzenia, z dniem 1 lutego 1934 r. ustaje dotychczasowe ubezpieczenie funkcjonarjuszów prowizorycznych w instytucjach ubezpieczeń społecznych i z tym dniem stają się oni uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego, który zostaje powołany do życia na podstawie art. 7 ustawy z dniem 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 42, poz. 380) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 668). Ponieważ uposażenie funkcjonarjuszów prowizorycznych jest w myśl art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, wolne od opłaty emerytalnej, opłatę tę zaś do Państwowego Zakłady Emerytalnego uiszczać będzie Skarb Państwa, przeto Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie zarządzenia, by w dniu 1 lutego 1934 r. nie potrącono funkcjonarjuszom prowizorycznym składek na ubezpieczenie w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

Nadmienia się, że w myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministów o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych funkcjonarjuszami prowizorycznymi są mianowani do odwołania (prowizorycznie): urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, pracownicy państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" oraz funkcjonarjusze administracji Lasów Państwowych, — jak również nauczyciele tymczasowi wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, którzy wstąpili do służby nauczycielskiej po 1 stycznia 1927 r.

Dla celów ewidencyjnych Ministerstwo Skarbu uprasza o niezwłoczne wydanie polecenia podległym Urzędom, władzom, instytucjom i zakładom, zatrudniającym prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych, by dla funkcjonarjuszów prowizorycznych prowadziły osobne listy płacy z wyszczególnieniem grupy uposażenia, do której każdy z nich został zaszeregowany, oraz z obliczeniem 8% opłaty emerytalnej od płacy zasadniczej, określonej w art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (poz. 663 Dz. U. R. P.). Odpisy tych list płacy powinny być przesyłane Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu w Warszawie (Ministerstwo Skarbu, Wydział Emerytur, ulica Rymarska 3) do 10 dnia każdego miesiąca. W miesiącu lutym 1934 r. odpisy list płacy mogą być przesłane do 28 lutego 1934 r.

Wkońcu nadmienia się, że prowizoryczni niżsi funkcjonarjusze państwowi, ubezpieczeni w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznem w Zakładzie Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników, stają się z dniem 1 lutego 1934 r. uczestnikami Państwowego Zakładu Emerytalnego, przeto wpłacenie za nich składek ubezpieczeniowych za styczeń 1934 r. do Zakładu Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników należy wstrzymać aż do czasu wydania w tej sprawie zarządzenia Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej.

(—) *L. Kozłowski*
PODSEKRETARZ STANU

24.

PISMO OKÓLNE

z dnia 31 stycznia 1934 r.

w sprawie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego pracowników samorządowych.

(Nr. SS. 42/121/3)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

W związku ze zmianami w uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, które wprowadziło rozporządzenie Prezydenta R. P. z dn. 28.X.1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) i odmiennego obliczania uposażenia tego od obliczania uposażenia funkcjonarjuszów samorządowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia w ślad za swem pismem okólnem z dnia 9.XII.1933 r. Nr. SS. 42/121/1, że od dnia 1 lutego 1934 r. (do którego to terminu odroczony został pobór podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego funkcjonarjuszów państwowych i komunalnych) dodatek mieszkaniowy wypłacany członkom zarządu i pracownikom związków samorządowych podlega podatkowi dochodowemu na zasadach ogólnych i winien być włączony do podstawy wymiaru tegoż podatku.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o powiadomienie o powyższem natychmiast wszystkie związki samorządowe na terenie podległego mu województwa.

(—) *Zbikowski*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 stycznia Nr. 4 Rok 1934

Poz. 23. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 24. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 25. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Poz. 26. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Poz. 27. Rozporządzenie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 9 stycznia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów Kontroli Państwowej, o dodatkach funkcyjnych, lokalnych i służbowych oraz terminie płatności uposażenia i umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów Kontroli Państwowej.

Poz. 28. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 stycznia 1934 r. o uchyleniu mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o zezwoleniu na polowanie na sarny-kozy, samice jelenia i daniela oraz bażanty-kury.

Na podstawie art. 51 ust. 1 punkt e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 9 listopada 1932 r. o zezwoleniu na polowanie na sarny-kozy, samice jelenia i daniela oraz bażanty-kury (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 925).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 29. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 listopada 1933 r. w sprawie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych umów Światowego Związku Pocztowego, podpisanych w Londynie dnia 28 czerwca 1929 r.

Poz. 30. Oświadczenie Rządowe z dnia 4 grudnia 1933 r. w sprawie zgłoszenia przystąpienia Szwecji do Porozumienia Madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r. dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Poz. 31. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 grudnia 1933 r. w sprawie przystąpienia Australji, terytorjów Papua, wyspy Norfolk i brytyjskich terytorjów mandatowych Nowej Gwinei i Nauru do konwencji między Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej i Jego Królewską Mością, odnośnie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji i Północnej Irlandji, w przedmiocie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanej w Warszawie, dnia 26 sierpnia 1931 r.

Poz. 32. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 grudnia 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej.

Na podstawie ust. 2 art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 629) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 476) z uwzględnieniem zmian, wynikających z art. 640 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. — kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 83, poz. 725), z art. 1 § 1 pkt. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. — przepisy, wprowadzające kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 314), z art. 69 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej" i „Ministerstwo Opieki Społecznej" (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597), i z art. 2 pkt. 13 i art. 57 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 247) oraz wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wy-

konywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 629) przy zastosowaniu nowej kolejności artykułów i z wprowadzeniem numeracji ustępów.

Podany w załączeniu tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego od dnia 5 listopada 1933 r. Przepis. ust. 2 art. 15 dotyczy uprawnień na obszarze województw: pomorskiego i poznańskiego.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 grudnia 1933 r. (poz. 32).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 10 czerwca 1927 r.

o wykonywaniu praktyki dentystycznej.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Praktyka lekarsko-dentystyczna.

Art. 1.

(1) Praktyką lekarsko-dentystyczną, polegającą na wykonywaniu wszelkich zabiegów lekarsko- i techniczno-dentystycznych, mogą się zajmować osoby, które:

1. są obywatelami Państwa Polskiego,
2. a) posiadają dyplom lekarski, wydany lub uznany przez jeden z polskich uniwersytetów państwowych, lub
   b) dyplom lekarsko-dentystyczny, wydany lub uznany przez Akademję Stomatologiczną w Warszawie,
3. odbyły jednoroczną praktykę przygotowawczą w czasie trwania studjów lub po ich ukończeniu.

(2) Warunki odbywania praktyki przygotowawczej, wskazanej w p. 3 ustępu 1 artykułu niniejszego, określi rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Do chwili wydania tego rozporządzenia osoby, odpowiadające warunkom, zawartym w p. 1 i 2 ustępu 1 niniejszego artykułu, zwolnione są od obowiązku odbycia praktyki przygotowawczej.

Art. 2.

Poza osobami, uprawnionemi w myśl art. 1, mogą zajmować się wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej, o ile odpowiadają warunkowi, przewidzianemu w p. 1 ustępu 1 art. 1, osoby następujące:

1. osoby, posiadające dyplomy lekarskie, wyszczególnione w punktach 1, 2, 3, 4 art. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 1921 r. w przedmiocie wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762) lub a), b), c) i d) ust. 2 art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 712);

2. lekarze-dentyści, którzy posiadają dyplomy, wydane przez uniwersytety b. cesarstwa rosyjskiego przed dniem 27 listopada 1917 r.;

3. lekarze-dentyści, którzy uzyskali aprobatę, uprawniającą do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie niemieckiem przed dniem 27 grudnia 1918 r.;

4. osoby, które na podstawie aprobaty, uzyskanej w Państwie Niemieckiem, wykonywały praktykę lekarsko-dentystyczną przynajmniej od 1 stycznia 1922 r. do dnia 15 czerwca 1922 r na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego;

5. osoby, posiadające aprobatę na stopień lekarza-dentysty, wydaną przez komisję egzaminacyjną na lekarzy dentystów w b. Generał-Gubernatorstwie Warszawskiem w latach: 1916, 1917 i 1918;

6. osoby, posiadające świadectwa z ukończenia szkół lekarsko-dentystycznych, znajdujących się na obszarze b. Cesarstwa Rosyjskiego, o ile zgłoszą swoje uprawnienia w Ministerstwie Opieki Społecznej w terminie 4-miesięcznym od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i złożą najpóźniej w ciągu dwóch lat od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia egzamin na lekarzy-dentystów przed właściwemi komisjami uniwersyteckiemi w zakresie, ustalonym dotychczas obowiązującemi przepisami;

7. dentyści, posiadający dyplomy uniwersytetów b. Cesarstwa Rosyjskiego, Wojennej Akademji Lekarskiej w Petersburgu i Żeńskiego Instytutu Medycznego w Petersburgu, wydane przed dniem 27 listopada 1917 r.

Art. 3.

Minister Opieki Społecznej może przyznać prawo wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem na określony przeciąg czasu osobom, które:

a) powołane zostały przez władze państwowe z zagranicy jako profesorowie wyższych szkół państwowych, względnie Akademji Stomatologicznej w Warszawie, chociaż nie mają warunków określonych w art. 1 względnie w art. 2 niniejszego rozporządzenia, posiadają jednak uprawnienia do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w innych państwach — a to na czas, przez jaki pozostają na swych stanowiskach uniwersyteckich, względnie w Akademji Stomatologicznej w Warszawie;

b) nie są w możności niezwłocznie wykazać dowodnie, że posiadają wymagane w art. 1 względnie w art. 2 warunki, lub nie odpowiadają jeszcze warunkom, w art. 1 ustęp 1 p. 1 i 3 wymienionym, poczyniły jednak u władz odpowiednich starania, potrzebne celem usunięcia bra-

ków — z warunkiem dopełnienia tych braków w terminie, który ustali rozporządzenie wykonawcze;

c) przez zamążpójście za cudzoziemców utraciły warunki, wymagane w art. 1 ustęp 1 p. 1, o ile przed zamążpójściem zajmowały się wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem, — z zastrzeżeniem prawa wzajemności.

Art. 4.

Osobom, które posiadają prawo wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w myśl art. 1, 2 i 3 rozporządzenia niniejszego, służy prawo do używania tytułu „lekarza-dentysty".

Art. 5.

W razie wojny, w braku dostatecznej liczby lekarzy-dentystów, obowiązanych do służby wojskowej, powołanych na podstawie świadczeń oraz dobrowolnych zgłoszeń, Minister Opieki Społecznej może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych dopuścić do pełnienia praktyki lekarsko-dentystycznej w wojskowych przychodniach dentystycznych, jednak bez prawa wykonywania praktyki prywatnej, osoby, niebędące obywatelami Państwa Polskiego, a posiadające prawo wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w innych państwach na mocy tamże otrzymanych, względnie uznanych, dyplomów.

Art. 6.

(1) Przed rozpoczęciem wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej lekarze-dentyści, posiadający warunki, określone w art. 1, obowiązani są zarejestrować się u władzy administracyjnej I instancji, składając dowody uprawnień.

(2) Osoby, pragnące korzystać z uprawnień, przysługujących im na podstawie art. 2 niniejszego rozporządzenia, winny zarejestrować się w Ministerstwie Opieki Społecznej, które zarejestrowanym wydaje zaświadczenia pisemne o uprawnieniu do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w Państwie Polskiem.

(3) Ponadto lekarze-dentyści (art. 1, 2 i 3) winni władzy administracyjnej I instancji wskazać miejsce stałego wykonywania praktyki oraz donosić pisemnie o każdorazowej zmianie adresu i zaniechaniu praktyki.

Art. 7.

(1) Lekarze-dentyści, którzy zamierzają wykonywać praktykę lekarsko-dentystyczną poza przychodniami (art. 8), zakładami leczniczemi i u innych lekarzy-dentystów, powinni wykonywać praktykę osobiście lub przy pomocy osób, do tego uprawnionych, jednak pod osobistem i faktycznem kierownictwem.

2) Wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej w dwóch lub więcej miejscach jest wzbronione.

(3) Wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej w uzdrowiskach nie podpada pod postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu, o ile nie trwa dłużej niż 5 miesięcy w jednym roku kalendarzowym.

(4) Lekarze-dentyści, wyszczególnieni w ust. b. p. 2 ustępu 1 art. 1 oraz w p. 2, 3, 4, 5, 6 i 7 art. 2, mogą ogłaszać się w sposób, przepisany pod względem formy i treści rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej.

Art. 8.

(1) Przychodnie lekarsko-dentystyczne mogą być zakładane i utrzymywane przez osoby, posiadające uprawnienia do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej (art. 1 i 2), tylko po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia władzy administracyjnej II instancji, a w Warszawie Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

2() Pozwolenie na zakładanie i utrzymywanie przychodni lekarsko-dentystycznych może być udzielane także osobom prawnym, o ile ich statuty przewidują prowadzenie odnośnych czynności.

(3) Uruchomienie przychodni lekarsko-dentystycznych może nastąpić po stwierdzeniu przez władzę administracyjną, że urządzenie jej odpowiada obowiązującym przepisom.

(4) Kierownikiem przychodni lekarsko-dentystycznej może być tylko lekarz-dentysta, który wykazał się najmniej trzechletnią praktyką lekarsko-dentystyczną.

(5) Przepisy o zakładaniu i utrzymywaniu przychodni lekarsko-dentystycznych, zawarte w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, nie mają zastosowania do przychodni lekarsko-dentystycznych, zakładanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, Kasy Chorych i Związki tych Kas.

Art. 9.

Szczegółowe przepisy co do urządzenia i koniecznego zaopatrzenia przychodni lekarsko-dentystycznych oraz sposobu prowadzenia ich i regulamin określone zostaną w drodze rozporządzenia przez Ministra Opieki Społecznej.

Art. 10.

Kierownicy przychodni lekarsko-dentystycznych oraz lekarze-dentyści, zajmujący się praktyką prywatną, winni zgłosić władzy administracyjnej I instancji osoby, wykonywujące u nich praktykę lekarsko-dentystyczną.

Art. 11.

Osoby, utrzymujące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przychodnie lekarsko-dentystyczne, są obowiązane celem dalszego ich prowadzenia wyjednać przewidziane artykułem 8 zezwolenie nie później, jak w ciągu 3 mie-

sięcy od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 12.

(1) Nadzór i kontrola nad przychodniami lekarsko-dentystycznemi należą do państwowych władz sanitarnych.

(2) Przychodnie lekarsko-dentystyczne Kas Chorych i Związków Kas Chorych podlegają w myśl art. 97 i 98 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272) nadzorowi właściwych okręgowych urzędów ubezpieczeń przy współudziale delegatów Ministerstwa Opieki Społecznej do tych urzędów.

(3) Przepis ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do przychodni lekarsko-dentystycznych, zakładanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

II. O wykonywaniu czynności techniczno-dentystycznych.

Art. 13.

(1) Wykonywanie czynności techniczno-dentystycznych przez osoby, nieuprawnione do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej, dozwolone jest wyłącznie pod kierunkiem i na zamówienie lekarza-dentysty; osoby te nie mają prawa bezpośredniego stykania się z pacjentem, używania jakichkolwiek tytułów, reklamowania się, umieszczania szyldów, tablic i ogłaszania się z wyjątkiem ogłaszania się w prasie fachowej.

(2) Wyjątki od przepisów ust. 1 artykułu niniejszego zawarte są w postanowieniach przejściowych, objętych artykułami od 14 do 24.

Art. 14.

(1) Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i na wchodzącej w skład województwa śląskiego części Śląska Cieszyńskiego mogą wykonywać samodzielnie czynności techniczno-dentystyczne ci technicy dentystyczni, którzy posiadają obywatelstwo polskie i uzyskali koncesję na wykonywanie przemysłu techniczno-dentystycznego w myśl rozporządzenia austrjackiego Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 20 marca 1892 r. (Dz. P. P. Nr. 55), wydanego na podstawie § 24 ustawy przemysłowej z dnia 15 marca 1883 r. (Dz. Ust. Nr. 39).

(2) Minister Opieki Społecznej może wydawać wyjątkowo nowe pozwolenia tym technikom dentystycznym, którzy w dniu 1 stycznia 1927 r. posiadali już przynajmniej 7 (siedem) lat nauki i praktyki zawodowej, odbytej na obszarze, wymienionym w ustępie pierwszym artykułu niniejszego. Prawo zgłoszenia o nadanie tych zezwoleń gaśnie w dniu 31 grudnia 1927 r.

(3) Ponadto Minister Opieki Społecznej może wydawać dla obszaru cieszyńskiej części województwa śląskiego wyjątkowo nowe pozwolenia tym technikom dentystycznym, którzy w dniu 1 stycznia 1933 r. posiadali już przynajmniej 7 (siedem) lat nauki i praktyki zawodowej, odbytej na obszarze województwa śląskiego. Termin wnoszenia podań o nadanie tych zezwoleń upływa z dniem 31 grudnia 1933 r.

Art. 15.

(1) Na obszarze województw: pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego mogą wykonywać samodzielnie czynności techniczno-dentystyczne, o ile posiadają obywatelstwo polskie:

1. ci technicy dentystyczni, który posiadają uprawnienia leczenia w Kasach Chorych, w myśl rozporządzenia pruskiego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 grudnia 1913 r. L. dz. 770, wydanego do § 123 niemieckiej państwowej ustawy ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 409);

2. ci technicy dentystyczni, którzy wprawdzie nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych w punkcie 1-ym ustępu 1 artykułu niniejszego, jednakże pracują samodzielnie na obszarze tych województw co najmniej od 1 stycznia 1913 r. i zostali w myśl obowiązujących przepisów we właściwym czasie zarejestrowani;

3. ci technicy dentystyczni, którzy rozpoczęli naukę na obszarze tych województw przed dniem 1 stycznia 1920 r., a brakujące lata nauki lub praktyki pomocniczej uzupełnili u lekarza-dentysty, uprawnionego technika dentystycznego lub technika dentystycznego najdalej do dnia 1 czerwca 1927 r.

(2) Prawo do rejestracji uprawnień, wymienionych w niniejszym artykule, gaśnie w dniu 31 grudnia 1927 r.

(3) Minister Opieki Społecznej może wydawać dla obszaru górnośląskiej części województwa śląskiego wyjątkowo nowe pozwolenia tym technikom dentystycznym, którzy w dniu 1 stycznia 1933 r. posiadali już przynajmniej 7 (siedem) lat nauki i praktyki zawodowej, odbytej na obszarze województwa śląskiego. Termin wnoszenia podań o nadanie tych zezwoleń upływa z dniem 31 grudnia 1933 roku.

Art. 16.

Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w artykułach 14 i 15 niniejszego rozporządzenia, z chwilą uzyskania pozwolenia, względnie rejestracji, mają prawo używać tytułu „technika dentystycznego" i są uprawnieni do brania wycisków celem sporządzania wszelkiego rodzaju dostawek zębowych oraz osadzania ich w jamie ustnej, jednak bez prawa wykonywania jakichkolwiek zabiegów lekarsko-dentystycznych.

Art. 17.

Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w art. 14 i 15, którzy złożą specjalny egzamin z wynikiem pomyślnym w myśl art. 20, mogą poza uprawnieniami, przewidzianemi w art. 16, wyko-

nywać wszelkie zabiegi na poszczególnych zębach i uzębieniu, wchodzące w zakres czynności, jakich potrzeba do sporządzenia zębów sztucznych i uzębienia, koron, mostków i plomb, z wyjątkiem leczenia chorób jamy ustnej.

Art. 18.

Technicy dentystyczni, wyszczególnieni w ustępie pierwszym art. 14 i w punktach 1 i 2 art. 15, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia pozostają w zawodzie techniczno-dentystycznym bez przerwy od lat 15, są zwolnieni od składania specjalnego egzaminu, przewidzianego w art. 17.

Art. 19.

Technicy dentystyczni, korzystający z uprawnień, przewidzianych w art. 17 i 18, mają prawo używać tytułu „uprawniony technik dentystyczny".

Art. 20.

(1) Przewidziany w art. 17 specjalny egzamin, osoby zainteresowane winny złożyć przed komisją egzaminacyjną. Komisje egzaminacyjne dla tego egzaminu zostaną utworzone w miastach, posiadających uniwersyteckie wydziały lekarskie — przy władzach administracyjnych II instancji.

(2) Skład komisyj egzaminacyjnych, zakres, termin egzaminów i ich warunki zostaną określone w drodze rozporządzenia przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 21.

(1) Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni mogą korzystać z przysługujących im uprawnień, o ile zarejestrują się w Ministerstwie Opieki Społecznej za pośrednictwem właściwych urzędów administracyjnych, składając dowody uprawnień.

(2) Zarejestrowanym Ministerstwo Opieki Społecznej wydaje zaświadczenie pisemne o uprawnieniu do wykonywania czynności techniczno-dentystycznych. Przeprowadzanie rejestracji i wydawanie zaświadczeń, przewidzianych w artykule niniejszym, Minister Opieki Społecznej może przekazać wojewodom.

Art. 22.

Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni winni posiadać pracownie techniczno-dentystyczne i prowadzić je pod własnem i faktycznem kierownictwem. Pracownie techniczno-dentystyczne podlegają kontroli państwowych władz sanitarnych. Przepisy o prowadzeniu i zaopatrzeniu pracowni techniczno-dentystycznych wydane zostaną w drodze rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej.

Art. 23.

(1) Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni nie mogą posiadać w swych pracowniach, względnie pomieszczeniach, mających bezpośrednie połączenie z pracownią, narzędzi i przyrządów oraz jakichkolwiek środków, które służą do wykonywania czynności i zabiegów, dozwolonych wyłącznie lekarzom-dentystom.

(2) Technicy dentystyczni nie mogą posiadać narzędzi i przyrządów do wykonywania czynności i zabiegów, dozwolonych wyłącznie uprawnionym technikom dentystycznym (art. 19).

Art. 24.

Uprawnieni technicy dentystyczni i technicy dentystyczni mogą ogłaszać się w sposób, przepisany pod względem formy i treści rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej.

III. Postanowienia ogólne i karne.

Art. 25.

Nadzór i kontrola nad wykonywaniem praktyki lekarsko-dentystycznej oraz nad wykonywaniem czynności uprawnionych techników dentystycznych i techników dentystycznych należy, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi, do władz administracyjnych I instancji.

Art. 26.

Zakres uprawnień do stosowania leków przez lekarzy-dentystów, wyszczególnionych w ust. b pkt. 2 ustępu 1 art. 1 oraz w pkt. 2. 3, 4, 5, 6 i 7 art. 2, tudzież przez uprawnionych techników dentystycznych określi rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej.

Art. 27.

(1) Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń lub zarządzeń, wydanych na jego podstawie, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej, będą karani aresztem do 6 tygodni i grzywną do 500 zł, lub jedną z tych kar.

(2) W razie niemożności ściągnięcia grzywny władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad 2 tygodnie.

(3) Władza administracyjna II instancji może osoby ukarane dwukrotnie — na podstawie postanowień niniejszego artykułu — pozbawić prawa wykonywania czynności zawodowych na czas od miesięcy dwóch do lat trzech.

(4) Do orzekania powołane są władze administracyjne I instancji.

IV. Postanowienia końcowe.

Art. 28.

Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają specjalnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 29.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Opieki Społecznej, co do art. 1, 2 i 20 w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, co do art. 5 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowyych, a co do art. 27 Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 30.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego.

(2) Jednocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, normujące wykonywanie praktyki lekarsko-dentystycznej oraz czynności techniczno - dentystycznych, względnie regulujące sprawy przemysłu techniczno-dentystycznego.

---

z 20 stycznia Nr. 5 Rok 1934

Poz. 33. Ustawa z dnia 17 stycznia 1934 r. w sprawie ratyfikacji protokółu między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką, podpisanego w Warszawie dnia 26 października 1933 r., dotyczącego interpretacji artykułu XX konwencji handlowej między Polską a Czechosłowacją z dnia 23 kwietnia 1925 r.

Poz. 34. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 listopada 1933 r. w sprawie wymiaru podatku spadkowego i od darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Poz. 35. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 23 grudnia 1933 r. w sprawie zakresu stosowania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie cz. 1 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) zarządza się co następuje:

§ 1. Za należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, zarówno państwowych jak samorządowych, przejmowane będą grunty z nieruchomości, obciążonych temi należnościami, tylko w przypadkach:

a) gdy wszczęcie postępowania celem przejęcia gruntów poprzedziła bezskuteczna egzekucja z majątku ruchomego dłużnika lub gdy na podstawie zachodzących okoliczności przewidywać można, że wdrożenie egzekucji z majątku ruchomego dłużnika pozostanie bez skutku;

b) gdy płatnik nie zapłacił dwóch kolejnych rat, przypadających od niego według rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 listopada 1933 roku wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznyych o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 731);

c) w przypadkach, nieobjętych p. a) i b), stosownie do uznania Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, którzy uprawnienia te, w granicach wydanej przez tych Ministrów instrukcji przelać mogą na wojewódów.

§ 2. Nie będą przejmowane grunty za należności, wymienione w cz. 1 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, w przypadkach gdy wojewoda uzna, że grunty z danej nieruchomości, ze względu na ich rodzaj, obszar lub położenie lub ze względu na miejscowe warunki, nie nadają się na cele, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 36. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 12 stycznia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Na podstawie cz. 6 art. 5, art. 6, p. c) cz. 1 art. 9, cz. 2 art. 10 i art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) zarządza się co następuje:

Do art. 1 cz. 2.

§ 1. W celu porozumienia się z właścicielem nieruchomości banki i instytucje, wymienione w cz. 2 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, zawiadamiają właściciela o zamiarze zgłoszenia wniosku, wyznaczając właścicielowi termin do wypowiedzenia się w sprawie zamierzonego przejęcia gruntów. Termin ten nie może być krótszy niż 30 dni.

Do art. 1 cz. 3.

§ 2. Postanowienia cz. 3 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej stosuje się do gruntów niezabudowanych, położonych przy ulicach i drogach, objętych prawomocnym planem zabudowania, a w miastach, nieposiadających planu zabudowania, — do gruntów, położonych w obrębie bloków budowlanych lub przylegających w pasie szerokości do 70 metrów do istniejących dróg publicznych lub ulic.

§ 3. Sferę interesów mieszkaniowych miast: Warszawy, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Lublina, Bydgoszczy, Sosnowca i Wilna określają przepisy cz. 1 art. 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). W celu określenia sfery interesów mieszkaniowych innych miast należy stosować odpowiednio zasady rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 7 czerwca 1930 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w sprawie przeznaczenia i parcelacji gruntów, położonych w sferze interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 430).

Do art. 5 cz. 4.

§ 4. Przy ustalaniu szacunku gruntów niezabudowanych, położonych w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, należy brać pod uwagę ceny rynkowe takich gruntów, płacone w roku, poprzedzającym wszczęcie postępowania, w tej samej miejscowości lub w najbliższej okolicy. Jeżeli tranzakcje takie nie były dokonywane, należy brać pod uwagę ogólną konjunkturę cen na podobne grunty.

Do art. 5 cz. 6.

§ 5. Szacunek gruntów ornych, łąk, pastwisk oraz zabudowań dokonywany będzie według zasad, stosowanych przez Państwowy Bank Rolny przy udzielaniu kredytu w listach zastawnych. Normy szacunkowe gruntów ornych, łąk i pastwisk będą niższe o 25% od norm, które w czasie ustalania szacunku będą obowiązywać przy udzielaniu kredytu w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

§ 6. Tereny wodne, grunty, zawierające eksploatowane pokłady piasku, gliny, kamienia i t. p. należy szacować indywidualnie z uwzględnieniem wartości dochodowej lub rynkowej tych objektów.

§ 7. Do szacunku gruntów doliczać należy szacunek służebności gruntowych i innych praw, z których korzysta grunt przejmowany.

§ 8. Przy szacowaniu całej nieruchomości, z której przejmuje się grunty, dokonywanem w celu ustalenia czy suma należności, za które przejmuje się grunty, mieści się w 2/3 szacunku nieruchomości, należy do szacunku doliczyć wartość wszystkich znajdujących się na nieruchomości inwentarzy, zasiewów i t. p., stanowiących przynależność nieruchomości w rozumieniu sądowego prawa egzekucyjnego.

§ 9. 1) Jeżeli oszacowanie gruntów przejmowanych i wydanie decyzji o przejęciu gruntów następuje w czasie po 15 września i przed 15 maja i jeżeli nie zachodzą przypadki, określone w ust. 2, grunty przejmowane będą wraz z zasiewami; w czasie po 15 września przejmowane będą tylko te zasiewy, które w danym roku kalendarzowym nie ulegają sprzątnięciu.

2) Niezależnie od czasu dokonywania szacunku i przejęcia ziemi właścicielowi nieruchomości służy prawo zebrania plonów z przejętych gruntów, jeżeli jest on zobowiązany do dostarczenia płodów rolnych na cele przemysłu lub przetwórstwa rolnego, a także w przypadkach, gdy w danej nieruchomości prowadzona jest racjonalna wytwórczość nasienna.

3) Zasiewy szacowane będą według wartości dokonanych upraw i ziarna, użytego do siewu, z doliczeniem faktycznie poniesionych wydatków na ubezpieczenie od gradobicia.

§ 10. Inwentarze żywe i martwe oraz zapasy, znajdujące się na nieruchomości, mogą być przejęte tylko za zgodą właściciela nieruchomości; w braku innej umowy z właścicielem wynagrodzenie za przejęte zapasy i inwentarze wypłacone będzie w gotówce. O przejęciu decyduje wojewoda w porozumieniu z prezesem izby skarbowej. Przez przejęcie to nie mogą być jednak ograniczone prawa osób trzecich do zaspokojenia ich wierzytelności z inwentarzy i zapasów, znajdujących się na nieruchomości.

§ 11. Właściciel nieruchomości obowiązany jest do sprzątnięcia pozostawionych mu plonów do 1 listopada.

§ 12. 1) Wartość drzewostanów, rokujących przyszłość, w wieku od 21 do 60 lat oblicza się, mnożąc ich wartość, spodziewaną w chwili osiągnięcia wieku rębności, przez czynnik $\left(\frac{w}{u}\right)^2$, w którym w oznacza wiek drzewostanu, zaś u przyjętą kolej rębu.

2) Wartość drzewostanów, rokujących przyszłość, które przekroczyły wiek lat 60, względnie wiek, ustanowiony koleją rębu, mniej lat dziesięć, jak również wszystkich bez względu na wiek drzewostanów, nie rokujących przyszłości, szacuje się według ich wartości użytkowej.

3) Wartość upraw i młodników do lat 20 oblicza się w wysokości kosztu zalesienia, zwiększonego o 3% za każdy rok okresu, równego wiekowi uprawy lub młodnika.

§ 13. Dokonany w myśl § 12 szacunek drzewostanów może być obniżony lub podwyższony w przypadkach, w których szacunek ten wraz z szacunkiem gruntu leśnego, ustalonym

według zasad § 5, różniłby się więcej niż o 15% od wartości dochodowej majątku leśnego, obliczonej przez skapitalizowanie, według stopy 3%, rocznego dochodu, możliwego do osiągnięcia z szacowanego objektu przy racjonalnej gospodarce, po potrąceniu wydatków. Podwyżka szacunku nie może przekraczać 50%.

§ 14. 1) Szacunek gruntów przejmowanych oraz szacunek nieruchomości, z której przejmuje się grunty, ustala wojewoda na wniosek komisji szacunkowej, opracowany na podstawie szacunku, dokonanego przez biegłego. Do komisji szacunkowej należy również przedstawienie wojewodzie uzasadnionego wniosku co do wyboru gruntów, które mają być przejęte, wraz z wnioskiem co do oszacowania tych gruntów (§ 19).

2) Komisja szacunkowa składa się z trzech członków, z których dwóch wyznacza wojewoda, jednego zaś prezes właściwej izby skarbowej. Z pośród członków wyznaczonych przez wojewodę co najmniej jeden winien być urzędnikiem działu administracji rolnictwa i reform rolnych, drugiego zaś członka może wojewoda powołać z pośród urzędników innych działów bądź z pośród funkcjonarjuszy biura wojewódzkiego komitetu dla spraw finansowo-rolnych, lub w przypadku szacowania drzewostanów — z pośród urzędników terytorjalnie właściwej dyrekcji lasów państwowych na wniosek dyrektora lasów państwowych. Przewodniczącym komisji jest wyznaczony przez wojewodę urzędnik działu administracji rolnictwa i reform rolnych.

3) Biegłego wyznacza wojewoda z pośród biegłych sądowych stałych, wyznaczonych dla okręgu sądu apelacyjnego, w którym położona jest nieruchomość. Do szacunku drzewostanów może być powołany specjalny biegły.

§ 15. O terminie zjazdu na grunt biegłego oraz komisji szacunkowej wojewoda zawiadamia właściciela nieruchomości co najmniej na 14 dni przed tym terminem.

§ 16. Szacunek gruntów nie może być dokonywany w porze zimowej.

§ 17. Właściciel nieruchomości oraz wierzyciele hipoteczni, zarówno uczestniczący w danem postępowaniu, jak i pozostali (§ 40 ust. 2), mogą być obecni przy czynnościach szacunkowych i mają prawo zgłaszać wnioski co do wyboru i oszacowania gruntów. Jeżeli wnioski te nie będą uwzględnione przez komisję, winny być przedstawione wojewodzie wraz z wnioskiem co do ustalenia szacunku.

§ 18. Jeżeli nieruchomość, z której przejmuje się grunty, obciążona jest wierzytelnością instytucji kredytu długoterminowego, wojewoda zawiadamia o terminie czynności szacunkowych właściwą instytucję, która uprawniona jest do delegowania swego przedstawiciela, celem uczestniczenia przy czynnościach szacunkowych. Przedstawiciel instytucji kredytu długoterminowego uprawniony jest do przedstawienia komisji szacunkowej swoich wniosków w przedmiocie ustalenia szacunku. Jeżeli wnioski te nie będą uwzględnione przez komisję, winny być przedstawione wojewodzie wraz z wnioskiem komisji co do ustalenia szacunku.

§ 19. W czasie dokonywania szacunku przez biegłego winni być obecni na gruncie co najmniej dwaj członkowie komisji szacunkowej. Po rozpatrzeniu przez komisję szacunku, dokonanego przez biegłego, oraz wniosków poszczególnych członków komisji, przewodniczący składa wojewodzie uchwalony większością głosów komisji wniosek co do ustalenia szacunku. O ile wniosek nie został uchwalony jednomyślnie, należy dołączyć do wniosku opinję przegłosowanego członka komisji.

Do art. 6.

§ 20. Wynagrodzenie za grunty, przejęte za zgodą właściciela w myśl art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wypłacane będzie w gotówce jednorazowo lub w ratach półrocznych przy oprocentowaniu 4,5% w stosunku rocznym. Okres spłaty wynagrodzenia nie może przekraczać lat 20. Wysokość wynagrodzenia ustalana będzie na podstawie szacunku, dokonanego w trybie i na zasadach ustalonych dla przymusowego przejęcia gruntów. Postanowienia cz. 1 — 4 i cz. 7 art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej stosuje się odpowiednio do gruntów, przejętych za zgodą właściciela, przyczem wartość ciężarów i wierzytelności, przeniesionych na te grunty, potrąca się z sumy wynagrodzenia gotówkowego. Wynagrodzenie wypłaca się właścicielowi nieruchomości, jeżeli nie jest ona obciążona wierzytelnościami hipotecznemi lub jeżeli właściciel nieruchomości przedstawi zgodę wszystkich wierzycieli na wypłacenie mu wynagrodzenia. W pozostałych przypadkach Skarb Państwa odpowiada za wszelkie ciężary i wierzytelności, nieprzeniesione na przejęte grunty, do wysokości wynagrodzenia za te grunty. W celu rozdziału wynagrodzenia gotówkowego pomiędzy wierzycieli i właściciela nieruchomości, wynagrodzenie to składa się do depozytu sądu, przyczem co do rozdziału tego wynagrodzenia stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 22).

Do art. 7 cz. 2.

§ 21. Uprawnienia do wydobywania żywic ziemnych, określonych w cz. 1 art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, pozostają na gruntach przejętych narówni ze służebnościami gruntowemi.

Do art. 7 cz. 4.

§ 22. Termin miesięczny, określony w cz. 4 art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, liczy się od daty dostarczenia instytucji kredytu długoterminowego tych wszystkich da-

nych, które w myśl przepisów, obowiązujących tę instytucję, potrzebne są do sporządzenia segregacji.

Do art. 9 cz. 1.

§ 23. Cena sprzedażna działek tworzonych przy parcelacji przejętych gruntów ustalana będzie niezależnie od wysokości szacunku, według którego nastąpiło przejęcie gruntów.

§ 24. Cena nabycia winna być uiszczona przez nabywców według zasad, określonych w w przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej, z tą różnicą, że wysokość wpłat, pobieranych przed wejściem w posiadanie nabytej działki ustalać będzie w zależności od warunków gospodarczych władza, dokonywująca parcelacji.

Do art. 9 cz. 2.

§ 25. Na poczet wykonania planów parcelacyjnych zalicza się wszystkie grunty przejęte, z wyjątkiem obszarów leśnych i gruntów, położonych w granicach administracyjnych miast.

Do art. 10.

§ 26. Przy przejmowaniu gruntów łącznie za poszczególne rodzaje należności, wymienione w cz. 1 i 2 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, należy dla celów rozrachunku wpływów ustalić procentowy stosunek poszczególnych należności do ogólnej sumy, za którą przejęto grunty. Stosunek procentowy oblicza się z dokładnością do 0,01% dla każdej wierzytelności.

§ 27. Wpływy ze zbycia i użytkowania gruntów (§ 28) dzielone będą pomiędzy interesowanych wierzycieli według stosunku procentowego, ustalonego w myśl § 26.

§ 28. Wpływy ze zbycia i użytkowania gruntów obejmują wszelkie wpływy z tytułu zbycia gruntów, nie wyłączając sum, przypadających na oprocentowanie ceny sprzedażnej, i kar za zwłokę, oraz wpływy z administracji przejściowej gruntów do czasu ich zbycia, a w szczególności: wpływy z tytułu przejściowego wydzierżawienia gruntów oraz nadwyżki dochodów nad wydatkami z przejściowej administracji własnej przejętych gruntów.

§ 29. 1) Wpływy, określone w § 28, winny być lokowane na rachunku bieżącym w jednej z państwowych instytucyj finansowych, jako wkłady oprocentowane. Podział wpływów wraz z ich oprocentowaniem pomiędzy poszczególnych wierzycieli następuje corocznie w czwartym kwartale roku kalendarzowego po obliczeniu i potrąceniu z sumy wpływów wydatków, związanych z przejęciem i zbyciem gruntów oraz administracją wpływów; potrąceniu ulegają zarówno wydatki już dokonane, jak i wydatki, które będą musiały być dokonane przed przewidywanym terminem następnych wpływów.

2) Władze lub instytucje, którym powierzona będzie administracja przejściowa przejętych gruntów oraz zbycie tych gruntów w drodze parcelacji lub z wolnej ręki, zawiadamiać będą prezesa izby skarbowej w terminach 1 kwietnia i 1 października każdego roku o wysokości wpływów za ubiegłe półrocze, o sumie dokonanych z tych wpływów potrąceń na koszty, związane z przejęciem i zbyciem gruntów oraz z administracją wpływów, i o wysokości sumy wpływów, pozostałych we właściwej instytucji finansowej. Odpisy tych zawiadomień władze lub instytucje, administrujące przejętemi gruntami, przesyłają do wierzycieli, uczestniczących w danem postępowaniu. Na podstawie otrzymywanych zawiadomień prezes izby skarbowej wydaje właściwej instytucji finansowej dyspozycje co do podziału wpływów pomiędzy poszczególnych wierzycieli.

§ 30. Jeżeli grunty, które uległy przejęciu, lub ich część, pozostaną w administracji własnej Państwa lub przeznaczone zostaną na specjalne cele państwowe, bądź też przekazane na cele rozbudowy miast, należy z szacunku przejęcia tych gruntów potrącić sumę podatków i danin państwowych, za którą grunty zostały przejęte; pozostałą sumę Skarb Państwa wypłaca interesowanym wierzycielom bez oprocentowania najwyżej w ciągu lat 30, w równych ratach półrocznych, które ulegają podziałowi pomiędzy poszczególnych wierzycieli w myśl § 27, o ile zaś chodzi o wierzytelności instytucyj ubezpieczeń społecznych, Skarb Państwa może je spłacić w okresie dłuższym niż lat 30, przyczem warunki i sposób spłaty ustalać będzie Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

§ 31. Okres administracji przejściowej nie może trwać dłużej niż 3 lata, licząc od wydania decyzji o przejęciu gruntów. Jeżeli w ciągu tego okresu grunty nie zostały zbyte, Skarb Państwa obowiązany jest przeprowadzić z interesowanymi wierzycielami rozrachunek w myśl § 30.

§ 32. Miasta i inne związki samorządowe spłacają Skarbowi Państwa za grunty, przekazane im na cele rozbudowy miast, należność, odpowiadającą szacunkowi tych gruntów, najwyżej w ciągu lat 10 w równych ratach półrocznych, przy oprocentowaniu 3% w stosunku rocznym.

§ 33. Sumy, należne związkom samorządowym od Skarbu Państwa z tytułu przejęcia gruntów za wierzytelności tych związków, mogą być zarachowane na poczet należności za grunty, przekazane tym związkom na cele rozbudowy miast.

§ 34. Wpływy ze zbycia i przejściowej administracji gruntów (§ 28) przelewane będą na rzecz interesowanych wierzycieli przedewszystkiem na umorzenie ich należności. Po całkowitem pokryciu należności wierzycieli, wpływy przelewane będą nadal na rzecz wierzycieli, tytułem oprocentowania należności. Jeżeli po wyczerpa-

niu wpływów okaże się, że należności nie zostały całkowicie pokryte, brakujące sumy uważane będą za umorzone.

§ 35. Koszty przejęcia gruntów obliczane będą w wysokości 1½% od szacunku przejęcia gruntów. Stawki powyższe nie obejmują wydatków na opłaty stemplowe i hipoteczne, związane z nabyciem prawa własności; wydatki powyższe będą obliczane według ich faktycznej wysokości.

§ 36. Koszty parcelacji nieruchomości ziemskich obliczane będą w wysokości 3% — 5% od szacunku przejęcia gruntów. Stawki powyższe nie obejmują kosztów pomiarowych oraz wydatków, związanych z likwidacją obszarów dworskich, likwidacją stosunków służbowych i spłatą ciężarów gminnych i kościelnych; koszty i wydatki powyższe będą obliczane według ich faktycznej wysokości. W wyjątkowych przypadkach wojewoda ze względu na specjalnie trudne warunki przeprowadzenia parcelacji może zezwolić na podniesienie określonej w paragrafie niniejszym stawki ryczałtowej, nie wyżej jednak niż do 6%.

§ 37. Do przedstawienia wojewodzie wniosku o wszczęciu postępowania celem przejęcia gruntów właściwy jest prezes tej izby skarbowej, na obszarze której znajduje się nieruchomość, z której mają być przejęte grunty. W ten sam sposób określa się właściwość wojewody.

§ 38. 1) Wierzyciele, wymienieni w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, którzy zamierzają pokryć swoje należności w drodze przejęcia gruntów, winni wnioski o wszczęcie postępowania kierować do właściwej izby skarbowej (§ 37).

Wnioski te winny zawierać wszelkie dane, potrzebne do wszczęcia postępowania, a w szczególności: nazwę i siedzibę interesowanego wierzyciela, imię, nazwisko i miejsce zamieszkania dłużnika (właściciela nieruchomości), oznaczenie hipoteczne nieruchomości, rodzaj i wysokość należności głównej wraz z należnościami ubocznemi i t. p. Banki państwowe, instytucje kredytu długoterminowego oraz instytucje ubezpieczeń społecznych winny do wniosków dołączać ponadto krótkie sprawozdanie z przebiegu i wyniku porozumienia z dłużnikiem (właścicielem nieruchomości).

2) Izba skarbowa, po otrzymaniu wniosku od jednego z wierzycieli w myśl ustępu poprzedzającego, wzywa pozostałych wierzycieli do wypowiedzenia się w ciągu dni 14 od dnia następnego po doręczeniu wezwania, czy w celu pokrycia swoich należności przyłączają się do zamierzonego postępowania. Równocześnie bada stan zaległości dłużnika z tytułu podatków i innych danin państwowych celem ewentualnego przyłączenia się ze swej strony do zamierzonego postępowania.

3) Jeżeli nieruchomość obciążona jest pożyczką, udzieloną przez Państwo, należy wezwanie w myśl ust. 2 doręczyć władzy, dysponującej należnościami z tytułu pożyczek.

4) Po bezskutecznym upływie terminu, lub po otrzymaniu odpowiedzi od interesowanych wierzycieli, prezes izby skarbowej skierowuje do właściwego wojewody łączny wniosek o wszczęcie postępowania celem przejęcia gruntów. Wniosek ten winien zawierać dane wyszczególnione w ustępie 1).

§ 39. Jeżeli postępowanie celem przejęcia gruntów ma być wszczęte z inicjatywy władz skarbowych za zaległości podatkowe, wówczas urząd skarbowy, na rachunku którego zaległości te się znajdują, przedstawia wniosek (§ 38 ust. 1) przełożonej izbie skarbowej. Jeżeli przełożona izba skarbowa jest równocześnie właściwą w myśl § 37, dalsze postępowanie odbywa się w trybie określonym w § 38; jeżeli natomiast nie jest właściwą, skierowuje wniosek urzędu skarbowego po zatwierdzeniu do właściwej izby skarbowej, która w dalszym ciągu postępuje zgodnie z postanowieniami § 38.

§ 40. 1) W decyzji o wszczęciu postępowania winna być podana suma należności, za którą mają być przejęte grunty. Jeżeli wysokość tej sumy uzależniona jest od przeprowadzenia szacunku nieruchomości (art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej), należy to w decyzji zaznaczyć.

2) Decyzję o wszczęciu postępowania należy doręczać właścicielowi nieruchomości, wierzycielom uczestniczącym w danem postępowaniu, oraz pozostałym wierzycielom hipotecznym, o ile ich miejsce zamieszkania jest ujawnione w księdze lub w aktach hipotecznych.

§ 41. Kary za zwłokę tudzież odsetki, przypadające od należności, za które mają być przejęte grunty, pobiera się do dnia, w którym wydana jest decyzja o wszczęciu postępowania. Po tej dacie w razie przejęcia gruntów dalszy bieg kar i odsetek ustaje.

Do art. 16.

§ 42. W treści ostrzeżenia winna być podana suma należności, za którą przejmuje się grunty. Jeżeli suma ta nie jest w chwili wpisu ostrzeżenia ustalona, należy podać w ostrzeżeniu maksymalną wysokość, jaką suma ta może osiągnąć.

Do art. 17.

§ 43. 1) W decyzji o przejęciu gruntów winny być określone obszar i granice gruntów przejmowanych, szacunek tych gruntów oraz szacunek nieruchomości, z której grunty przejęto, o ile szacunek taki był dokonany.

2) Decyzję o przejęciu gruntów należy doręczać właścicielowi nieruchomości oraz wierzycielom, uczestniczącym w danem postępowaniu.

§ 44. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 37. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1934 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych serji V.

Poz. 38. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 1934 r. w sprawie organizacji zakładów dla niepoprawnych przestępców.

Poz. 39. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 1934 r. w sprawie ustalenia siedzib sędziów śledczych w okręgu Sądu Okręgowego w Warszawie.

Poz. 40. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 stycznia 1934 r. w sprawie zmiany rozporządzenia o ustanowieniu Izby Handlowej w Katowicach.

Poz. 41. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 grudnia 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych.

Na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 październik 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 628) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 316) z uwzględnieniem zmian, wynikających z art. 640, 641 § 2 i § 3, 642 — 649 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. — kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 83, poz. 725), z art. 1 § 1 pkt. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. — przepisy, wprowadzające kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) i z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej“ i „Ministerstwo Opieki Społecznej“ (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597) oraz wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 pazdziernika 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 628) przy zastosowaniu nowej kolejności artykułów i z wprowadzeniem numeracji ustępów.

Podany w załączniku tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej obowiązuje na całym obszarze Państwa Polskiego od dnia 29 listopada 1933 r.

Załącznik do obw. Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 grudnia 1933 r. (poz. 41).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 16 marca 1928 r.

o położnych

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Praktyka położnicza.

Art. 1.

Prawo wykonywania zawodu i używania tytułu położnej przysługuje osobom, które:

1) posiadają obywatelstwo polskie i

2) ukończyły jedną z państwowych szkół położnych, lub samorządowych szkół położnych, określonych w art. 6 ust. 2, względnie złożyły przepisany egzamin po ukończeniu jednej z prywatnych szkół położnych, wymienionych w tymże art. 6 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Art. 2.

(1) Minister Opieki Społecznej może przyznać prawo wykonywania zawodu i używania tytułu położnej:

1) osobom, które ukończyły równorzędną szkołę położnych zagranicą i posiadają obywatelstwo polskie, oraz

2) osobom, które odpowiadają warunkom wyszkolenia, określonym w art. 1 lub pkt. 1 niniejszego ustępu, a nie posiadają obywatelstwa polskiego.

(2) W przypadkach, przewidzianych w ust. 1 pkt. 2 niniejszego artykułu, pozwolenia mogą być udzielane tylko na określony przeciąg czasu i z zastrzeżeniem prawa wzajemności.

Art. 3.

(1) Obowiązki i uprawnienia położnych obejmują:

1. udzielanie wskazówek w zakresie higjeny i djetyki ciąży,
2. higjeniczną opiekę i pomoc przy porodzie prawidłowym,
3. higjeniczną opiekę w połogu,
4. pierwszą pomoc w nagłych przypadkach w ciąży, przy porodzie i w połogu — do czasu przybycia lekarza,
5. higjeniczną opiekę nad noworodkiem i poradę co do jego pielęgnowania i karmienia.

(2) W wykonywaniu zawodu położne stosować się winny do przepisów instrukcji dla położnych, która zostanie ogłoszona w drodze rozporządzenia wykonawczego.

Art. 4.

(1) Przed rozpoczęciem wykonywania zawodu położne obowiązane są zarejestrować się u powiatowej władzy administracji ogólnej, składając dowody posiadanych uprawnień zawodowych.

(2) O miejscu zamieszkania, zmianie adresu względnie zaniechaniu wykonywania zawodu położne obowiązane są każdorazowo zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej.

Art. 5.

(1) Wojewódzka władza administracji ogólnej może pozbawić położne prawa wykonywania zawodu stale lub czasowo w tych przypadkach, kiedy zostanie stwierdzone, że położne dotknięte są niedołęstwem, chorobą lub nałogiem, wykluczającemi możność ponoszenia odpowiedzialności za pracę zawodową lub zagrażającemi zdrowiu ludzkiemu.

(2) Stwierdzenie istnienia takiego niedołęstwa, choroby lub nałogu winno być dokonane w drodze badania przez urzędową komisję lekarską, której. skład i postępowanie określi rozporządzenie wykonawcze.

II. Szkoły położnych.

Art. 6.

(1) Szkoły położnych, których ukończenie uprawnia do wykonywania zawodu i używania tytułu położnych, są zakładane i prowadzone przez Państwo.

(2) Na podstawie zezwolenia Ministra Opieki Społecznej mogą być zakładane szkoły położnych również przez związki komunalne oraz przez inne osoby prawne i fizyczne. Absolwentki tych ostatnich szkół mogą uzyskać prawo wykonywania zawodu położnych po złożeniu egzaminu w jednej z państwowych szkół położnych względnie przed specjalną komisją egzaminacyjną, której skład i czynności oznaczone będą w rozporządzeniu wykonawczem.

(3) Zastrzeżenie to nie dotyczy szkół położnych, zakładanych przez związki komunalne, których ukończenie uprawnia do wykonywania zawodu i używania tytułu położnej narówni z ukończeniem państwowej szkoły położnych.

Art. 7.

(1) Szkoły położnych mogą być zakładane jedynie przy szpitalach publicznych i zakładach położniczych, odpowiadających potrzebom nauczania i rozporządzających liczbą najmniej 40 łóżek położniczych.

(2) W razie gdyby szkoła położnych miała być założona przy szpitalu publicznym, bądź zakładzie, będących pod zwierzchnim nadzorem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wszelkie zarządzenia, dotyczące organizacji szkoły, wydawane będą w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 8.

Warunki, którym winny odpowiadać kandydatki, wstępujące do szkół położnych, są następujące:

1. ukończenie przynajmniej szkoły powszechnej,
2. ukończony 18-ty oraz nieprzekroczony 35-ty rok życia,
3. uzdolnienie fizyczne i umysłowe,
4. nienaganne prowadzenie się.

Art. 9.

(1) Okres nauczania w szkołach położnych trwa dwa lata. Program nauczania, a jeżeli chodzi o szkoły państwowe i samorządowe — także statut i regulamin szkoły oraz instrukcje dla personelu szkoły, zostaną wydane w drodze rozporządzenia wykonawczego.

(2) Ponadto w drodze rozporządzenia wykonawczego określone zostaną warunki prowadzenia prywatnych szkół położnych.

(3) Minister Opieki Społecznej może zezwolić na zmniejszenie okresu nauczania w szkołach położnych, jednak nie więcej jak do 12 miesięcy.

Art. 10.

(1) Szkoły położnych obowiązane są do utrzymywania osobnych internatów dla swych uczennic. Zamieszkiwanie uczennic poza internatem jest wzbronione.

(2) Postanowienia niniejszego artykułu obowiązywać będą od chwili wydania rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej, które określi szczegółowo przepisy co do prowadzenia i koniecznego zaopatrzenia internatów.

Art. 11.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia szkoły położnych, które nie odpowiadają warunkom, wyszczególnionym w art. 7 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, zostaną zamknięte po ukończeniu bieżącego roku szkolnego. Zamknięciu ulegają również te istniejące szkoły położnych, które w terminie 6-ciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie uzyskają wymaganego postanowieniami ust. 2 art. 6 zezwolenia Ministra Opieki Społecznej.

III. Przeszkalanie położnych.

Art. 12.

(1) Położne obowiązane są do odbywania perjodycznych uzupełniających kursów przeszkolenia.

(2) Okresy odbywania kursów, program i czas trwania kursów określone zostaną w drodze rozporządzenia wykonawczego.

Art. 13.

W wypadkach zaprzestania wykonywania zawodu dłużej, niż przez jeden rok oraz w wypadkach stwierdzenia niedostatecznej znajomości zawodu, powiatowa władza administracji ogólnej może zobowiązać położną do odbycia uzupełniającego kursu przeszkolenia poza terminem określonym w rozporządzeniu wykonawczem (art. 12 ust. 2) — pod rygorem wzbronienia wykonywania czynności położnych.

Art. 14.

Wojewódzka władza administracji ogólnej może w wypadkach wyjątkowych zwolnić położną z obowiązku odbycia uzupełniającego kursu przeszkolenia, przewidzianego art. 12 niniejszego rozporządzenia.

IV. Postanowienia ogólne.

Art. 15.

Osobom, które zostały zarejestrowane przez władze administracji ogólnej przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia przysługuje prawo wykonywania zawodu i używania tytułu położnej, a to na zasadzie i w granicach przepisów, obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Art. 16.

(1) Zarejestrowana położna, wezwana do rodzącej, jest obowiązana udzielić jej pomocy o każdej porze, jeżeli nie zachodzi poważna ku temu przeszkoda.

(2) Każdej położnej, która udzieliła pomocy lub przybyła do jej udzielenia, należy się odpowiednia zapłata za trud oraz zwrot rzeczywistych i usprawiedliwionych wydatków. W braku dobrowolnej umowy, położna obowiązana jest przyjąć wynagrodzenie według taksy, którą ustala wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy).

Art. 17.

Nadzór i kontrola nad wykonywaniem czynności położnych i przeszkoleniem położnych należy, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi, do powiatowych władz administracji ogólnej.

Art. 18.

(1) Naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz rozporządzeń lub zarządzeń, wydanych na jego podstawie, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej, będą karane aresztem do 6 tygodni i grzywną do 500 zł. lub jedną z tych kar.

(2) W razie niemożności ściągnięcia grzywny władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad 2 tygodnie.

(3) Do orzekania karnego powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

(4) Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

Art. 19.

Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają specjalnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 20.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Opieki Społecznej, a w zakresie orzecznictwa karnego Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 21.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

(2) Jednocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, normujące wykonywanie czynności i szkolenie położnych.

---

z 24 stycznia Nr. 6 Rok 1934

Poz. 42. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 10 stycznia 1934 r. w sprawie oddziału Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków i oddziału Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Poz. 43. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 stycznia 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spirytus na kampanję 1933/34 r.

Poz. 44. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 stycznia 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie poboru scalonego podatku przemysłowego od cukru.

Poz. 45. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1934 r. o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego.

Poz. 46. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 stycznia 1934 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 kwietnia 1933 r. o stowarzyszeniach akademickich.

z 26 stycznia Nr. 7 Rok 1934

Poz. 47. Układ między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Włoch, podpisany w War-

szawie, dnia 30 października 1933 r. w sprawie czasowej zmiany postanowień układu polsko-włoskiego z dnia 10 marca 1924 r., dotyczącego 7% pożyczki tytoniowej.

Poz. 48. Oświadczenie Rządowe z dnia 10 stycznia 1934 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Włoch, podpisanego w Warszawie, dnia 30 października 1933 r. w sprawie czasowej zmiany postanowień układu polsko-włoskiego z dnia 10 marca 1924 r., dotyczącego 7% pożyczki tytoniowej.

Poz. 49. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o zniesieniu ustroju miejskiego w mieście Łohiszynie, w powiecie pińskim, województwie poleskiem.

Poz. 50. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 7 grudnia 1933 r. o zewnętrznym wyglądzie pojazdów pocztowych.

Poz. 51. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 stycznia 1934 r. o zmianie granic miasta Sokołowa w powiecie sokołowskim, województwie lubelskiem.

Poz. 52. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 1934 r. o zmianie granic miasta Rożyszcz w powiecie łuckim, województwie wołyńskiem.

Poz. 53. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 15 stycznia 1934 r. w sprawie ustalenia okręgów hodowlanych.

Poz. 54. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 stycznia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie wyznaczenia i rozdziału ostatecznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1933 r. do 30 września 1934 r.

Poz. 55. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1934 r. o zmianach w rozporządzeniu z dnia 31 stycznia 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o monopolu zapałczanym.

Poz. 56. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 stycznia 1934 r. w sprawie klasyfikacji więzień.

Poz. 57. Oświadczenie Rządowe z dnia 18 grudnia 1933 r. w sprawie złożenia przez Paragwaj i Gwatemalę dokumentów przystąpienia do międzynarodowej konwencji w sprawie zwalczania obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie dnia 12 września 1923 r.

Poz. 58. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie złożenia przez Urugwaj i Kolumbię dokumentów ratyfikacyjnych międzynarodowej konwencji dotyczącej bezrobocia, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 59. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie złożenia przez Urugwaj i Kolumbię dokumentów ratyfikacyjnych międzynarodowej konwencji w sprawie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 60. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie złożenia przez Urugwaj i Kolumbię dokumentów ratyfikacyjnych międzynarodowej konwencji dotyczącej używania bieli ołowianej w malarstwie, przyjętej jako projekt dnia 19 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

---

z 30 stycznia Nr. 8 Rok 1934

Poz. 61. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministów z dnia 29 sierpnia 1927 r. o rozmiarach kwater stałych i opłatach za kwatery stałe w koszarach lub budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych albo administrowanych.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1927 r. o rozmiarach kwater stałych i opłatach za kwatery stałe w koszarach lub budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych albo administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 705), uzupełnionem rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 925) i z dnia 27 kwietnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 435), dodaje się w końcu § 3a ustęp o brzmieniu następującem:

„Stróżom, wartownikom, dozorcom fortecznym lub innym osobom, powołanym do pilnowania objektów wojskowych, zajmującym stałe kwatery w objektach przez nich strzeżonych, Minister Spraw Wojskowych może obniżyć wysokość opłat, przewidzianych w paragrafie niniejszym, według swego uznania".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 62. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zawieszeniu wypłaty zasiłków osobom, na rzecz których podjęto na podstawie umowy pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o ubezpieczeniu społecznem z dnia 11 czerwca 1931 r. wypłatę rent z tytułu ubezpieczeń społecznych.

Poz. 63. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie terminu płatności uposażenia.

Na podstawie art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 17 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) i art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych, żołnierzy zawodowych, sędziów i prokuratorów oraz oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej wypłaca się miesięcznie zgóry w pierwszym dniu każdego miesiąca. Jeżeli dzień ten jest wolny od zajęć służbowych, wówczas wypłata uposażenia następuje w najbliższym poprzednim dniu zajęć.

(2) Należności, których wymiar może być ustalony jedynie na podstawie już dokonanych prac, wypłaca się miesięcznie zdołu.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

Poz. 64. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668) i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668) zarządza się co następuje:

§ 1. Używane w rozporządzeniu niniejszem określenie „ustawa emerytalna“ oznacza ustawę z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 roku Nr. 42, poz. 380) ze wszystkiemi późniejszemi zmianami.

§ 2. (1) Funkcjonarjuszami prowizorycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są mianowani do odwołania (prowizorycznie): urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, pracownicy państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, oraz funkcjonarjusze administracji Lasów Państwowych.

(2) Funkcjonarjuszami prowizorycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są również nauczyciele tymczasowi wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, którzy wstąpili do służby nauczycielskiej po 1 stycznia 1927 r.

§ 3. Funkcjonarjusze prowizoryczni, pozostający na służbie w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego lub po tym dniu mianowani, jak również wdowy i sieroty po nich, mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego według zasad, określonych w rozporządzeniu niniejszem.

§ 4. Do funkcjonarjuszów prowizorycznych oraz wdów i sierot po nich stosuje się odpowiednio przepisy ustawy emerytalnej, dotyczące stałych funkcjonarjuszów państwowych, ze zmianami, wynikającemi z rozporządzenia niniejszego.

§ 5. W razie zbiegu uprawnień do zaopatrzenia na zasadzie ustawy emerytalnej i na zasadzie rozporządzenia niniejszego uprawniony korzysta z prawa wyboru.

§ 6. Gdy właściwe przepisy służbowe uzależniają trwanie służby prowizorycznej ponad pewien okres od zgody funkcjonarjusza, odmowa z jego strony dalszego pełnienia tej służby jest równoznaczna z dobrowolnem wystąpieniem ze służby i pociąga utratę praw emerytalnych. To samo dotyczy odmowy dalszego pełnienia służby prowizorycznej po upływie okresu, na jaki funkcjonarjusz prowizoryczny został mianowany.

§ 7. Do funkcjonarjuszów prowizorycznych mają odpowiednie zastosowanie przepisy o komisjach lekarskich dla stałych funkcjonarjuszów państwowych.

§ 8. (1) Przy obliczaniu funkcjonarjuszom prowizorycznym wysługi emerytalnej, służbę prowizoryczną traktuje się narówni ze służbą stałą.

(2) Przy zaliczaniu funkcjonarjuszom prowizorycznym czasu służby przygotowawczej (praktyki) w myśl art. 37 p. 1 ust. 2 ustawy emerytalnej nominacja prowizoryczna jest równoznaczna z mianowaniem na stałe.

§ 9. (1) Objęcie przez emerytowanego funkcjonarjusza (stałego lub prowizorycznego) stanowiska prowizorycznego jest reaktywacją w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej i pociąga utratę prawa do poprzednio przyznanej emerytury.

(2) Emerytowanemu funkcjonarjuszowi stałemu, powołanemu do czynnej służby prowizorycznej, z którym następnie prowizoryczny stosunek służbowy został rozwiązany, przyznaje i wymierza się emeryturę na zasadzie rozporządzenia niniejszego, z zastrzeżeniem postanowienia art. 10 ust. 2 zdanie 2 ustawy emerytalnej.

(3) Emerytowanemu funkcjonarjuszowi prowizorycznemu, powołanemu do czynnej służby stałej, po przeniesieniu w stan spoczynku, przyznaje i wymierza się emeryturę na zasadzie ustawy emerytalnej z zastrzeżeniem jej postanowienia, zawartego w art. 10 ust. 2 zdanie 2.

§ 10. Emerytowani funkcjonarjusze państwowi, którzy przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego zostali powołani do czynnej służby prowizorycznej, podlegają rozporządzeniu niniejszemu, o ile ich prowizoryczny stosunek służbowy nie zostanie rozwiązany przed 1 stycznia 1935 r.

§ 11. (1) Prawo do odprawy na mocy art. 44 ustawy emerytalnej służy wszystkim funkcjonarjuszom prowizorycznym, z którymi został rozwiązany stosunek służbowy i którzy nie nabyli prawa do emerytury jedynie z powodu braku wymaganej wysługi emerytalnej, o ile przytem ostatnio nieprzerwanie pełniona służba trwała co najmniej 12 miesięcy.

(2) Jeżeli prawo do odprawy przewidują również właściwe przepisy służbowe, uprawniony korzysta z prawa wyboru.

§ 12. Postanowienia właściwych przepisów służbowych o odpowiedzialności funkcjonarjuszów państwowych, przeniesionych w stan spoczynku, za występki służbowe, których dopuścili się w czasie czynnej służby, odnoszą się również do funkcjonarjuszów prowizorycznych, otrzymujących emeryturę.

13. Funkcjonarjusze prowizoryczni, objęci rozporządzeniem niniejszem, z dniem jego wejścia w życie przechodzą do ubezpieczenia w Państwowym Zakładzie Emerytalnym. Z tą datą ustaje dotychczasowe ubezpieczenie tych funkcjonarjuszów w instytucjach ubezpieczeń społecznych. Przekazanie składek ubezpieczeniowych Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu nastąpi na zasadach, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, przewidzianem w art. 7 ust. 5 ustawy emerytalnej. Na tych samych zasadach nastąpi również rozrachunek Państwowego Zakładu Emerytalnego ze Skarbem Państwa z tytułu opłat za lata zaliczalne do emerytury, za które Państwowy Zakład Emerytalny nie otrzyma składek ubezpieczeniowych.

§ 14. Przy zaliczaniu do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszom prowizorycznym, objętym rozporządzeniem niniejszem, okresów służby lub pracy, odbytych przed dniem 1 lutego 1934 r. nie stosuje się, z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. (1) rozporządzenia niniejszego, zmian, wprowadzonych do art. 37 p. 2 ust. 1 i 2 i art. 38 lit. b ustawy emerytalnej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668).

§ 15. Zaopatrzenia emerytalne funkcjonarjuszów prowizorycznych i ich rodzin są wolne od państwowego podatku dochodowego.

§ 16. Postanowienia art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) mają zastosowanie do funkcjonarjuszów prowizorycznych oraz wdów i sierot po nich.

§ 17. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

Poz. 65. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej do grup uposażenia oraz o dodatkach lokalnych i służbowych.

Na podstawie art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej do grup uposażenia oraz o dodatkach lokalnych i służbowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 783) ulega zmianom następującym:

1) w § 6 skreśla się wyrazy: „zamiast dodatku, określonego w § 5,“;

2) § 7 otrzymuje brzmienie:

„Oficerom i szeregowym Policji Państwowej, zajmującym wymienione poniżej stanowiska lub pełniącym obowiązki przywiązane do tych sta-

nowisk, przyznaje się następujące dodatki służbowe:

Stanowisko:	Złotych miesięcznie:
a) **oficerowie:**	
Komendant Główny	800
Zastępca Komendanta Głównego	500
Naczelnicy Wydziałów w Komendzie Głównej P. P., Kierownik Samodzielnego Referatu Wojskowego w Komendzie Głównej P. P.	300
Komendanci Szkół Policyjnych	275
Komendant Rezerwy Szeregowych przy Komendzie Głównej P. P.	250
Komendanci Wojewódzcy P. P., Komendant P. P. m. st. Warszawy	375
Naczelnicy Urzędów Śledczych	325
Komendanci P. P. w miastach wydzielonych	275
Komendanci Powiatowi, Komendanci Rezerw: Pieszej i Konnej w Warszawie	250
Kierownicy Komisarjatów, Kierownicy Wydziałów Śledczych, Komendanci Rezerw przy Komendach P. P. w miastach wydzielonych	225
b) **szeregowi:**	
Komendanci Posterunków .	80";

3) w § 8 po wyrazach: „dwóch lub więcej dodatków służbowych" wstawia się wyrazy: „określonych w § 5 — 7".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dnie 1 lutego 1934 r.

Poz. 66. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk w administracji lasów państwowych.

Poz. 67. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych.

Poz. 68. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska.

Poz. 69. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 20 stycznia 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie dodatku na mieszkanie i dodatku na składowe dla żołnierzy w czasie wojny, mobilizacji lub grożącego Państwu niebezpieczeństwa.

Poz. 70. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie wyekwipowania oficerów i chorążych rezerwy wojska i marynarki wojennej, powołanych na ćwiczenia wojskowe lub na dodatkowe ćwiczenia wojskowe, wydane co do § 2 i 7 w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Poz. 71. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 stycznia 1934 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28 grudnia 1933 r. o dopłatach za porady lekarskie, lekarstwa. środki lecznicze, pomocnicze i zabiegi lecznicze.

z 31 stycznia Nr. 9 Rok 1934

Poz. 72. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o stowarzyszeniach służących katolickim celom religijnym i wyznaniowym.

Na podstawie art. 10 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze dotyczy stowarzyszeń nieobjętych art. 9 pkt. a) prawa o stowarzyszeniach, a mających za cel podstawowy szerzenie zasad katolickich, jeżeli powstały za zgodą biskupa djecezjalnego lub już po ich powstaniu zostały przezeń aprobowane, nie mają charakteru pracowniczych związków zawodowych, a statuty ich (art. 12 i 19 powołanego prawa) przewidują nadzór biskupa nad działalnością stowarzyszenia.

§ 2. Stowarzyszenia, przewidziane w § 1, będą traktowane według postanowień prawa o stowarzyszeniach z poniższemi zmianami:

Postanowienia: art. 6 pkt. a) w zakresie celu podstawowego stowarzyszeń (§ 1), art. 18, z wyjątkiem pkt. b) w ust. 2 prawa o stowarzyszeniach, nie będą stosowane do tych stowarzyszeń.

Art. 14 będzie miał zastosowanie tylko, o ile dotyczy zgodności danego stowarzyszenia z prawem.

Zakładanie oddziałów stowarzyszenia, podpadającego pod § 1, może się odbywać drogą zawiadomienia właściwej władzy administracyjnej przez centralę stowarzyszenia. Pozatem również do oddziałów stowarzyszeń zwykłych będą stosowane przepisy art. 41 prawa o stowarzyszeniach.

Co do korzystania z ofiarności publicznej stowarzyszenia zwykłe będą traktowane narówni ze stowarzyszeniami zarejestrowanemi.

§ 3. Właściwe władze państwowe za pośrednictwem władzy wojewódzkiej zawiadamiają

biskupów djecezjalnych o wszelkich dostrzeżonych uchybieniach w działalności stowarzyszeń, przewidzianych w § 1.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze stosuje się również do związków stowarzyszeń, jeśli te związki odpowiadają warunkom § 1, nawet gdy do związku należą stowarzyszenia nie objęte przepisem § 1.

§ 5. Warunkiem zastosowania przepisów niniejszego rozporządzenia jest zawiadomienie właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej przez biskupa djecezjalnego o udzieleniu przezeń zgody na założenie stowarzyszenia lub aprobaty dla stowarzyszenia już istniejącego.

Warunek ten uważa się za spełniony także, gdy, przy zgłoszeniu stowarzyszenia lub przy wniesieniu podania o rejestrację do właściwej władzy administracyjnej, zostanie złożony dokument, stwierdzający zgodę lub aprobatę biskupa djecezjalnego.

§ 6. Stowarzyszenia obecnie istniejące zgodnie z przepisami w dacie ich powstania obowiązującemi, a podpadające pod przepis § 1, będą korzystały z przepisów rozporządzenia niniejszego, jeżeli w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia jego w życie uczynią zadość wymaganiom § 5; do upływu zaś tego czasu mogą uprawiać nadal swą działalność.

§ 7. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 73. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o wynagrodzeniu Prezesów i członków Trybunału Kompetencyjnego.

Poz. 74. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 75. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 29 grudnia 1933 r. w sprawie uzupełnienia ordynacji pocztowej.

Poz. 76. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 stycznia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o ulgach dla osób wojskowych i ich rodzin przy przejazdach kolejami państwowemi.

Poz. 77. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1934 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 stycznia 1933 r. o stosunku służbowym, uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem pracowników „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego" i „Polskiego Monopolu Solnego".

B.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 16 stycznia Nr. 12 Rok 1934

Poz. 18. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 grudnia 1933 r. o nadaniu statutu izbie rzemieślniczej w Kielcach.

z 17 stycznia Nr. 13 Rok 1934

z 18 stycznia Nr. 14 Rok 1934

Poz. 19. Wykaz długów Państwa i przez Państwo przyjętych gwarancyj finansowych na dzień 1 stycznia 1934 r.

z 19 stycznia Nr. 15 Rok 1934

Poz. 20. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 grudnia 1933 r. o nadaniu statutu izbie rzemieślniczej w Brześciu n/Bugiem.

z 20 stycznia Nr. 16 Rok 1934

Poz. 21. Ogłoszenie Państwowej Komisji Wyborczej.

Poz. 22. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 4 stycznia 1934 r. w sprawie sposobu umorzenia długu obligacyjnego Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej.

Poz. 23. Obwieszczenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 12 stycznia 1934 r. w sprawie ustalenia przeciętnej zawartości skrobi w ziemniakach na kampanję 1933/34 r.

z 22 stycznia Nr. 17 Rok 1934

Poz. 24. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. ros. osób prawnych w Warszawie.

z 23 stycznia Nr. 18 Rok 1934

Poz. 25. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 grudnia 1933 r. o nadaniu statutu izbie rzemieślniczej w Nowogródku.

z 24 stycznia Nr. 19 Rok 1934

Poz. 26. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 15 stycznia 1934 r. w sprawie umorzenia obligacji 5% pożyczki konwersyjnej z r. 1924 na łączną sumę nominalną 6.600.000 zł.

Poz. 27. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 17 stycznia 1934 r. w sprawie umorzenia w drodze losowania we wszystkich dziesięciu serjach Bonów Funduszu Inwestycyjnego, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 listopada 1933 r.

z 25 stycznia Nr. 20 Rok 1934

Poz. 28. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 19 stycznia 1934 r. w sprawie umorzenia w drodze losowania we wszystkich dziesięciu serjach Bonów Funduszu Inwestycyjnego, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r.

Poz. 29. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 11 grudnia 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 3 stycznia 1933 r. o organizacji zarządu dróg wodnych.

Na podstawie art. 8 i 10 ustawy z dnia 9 lipca 1919 r. o budowie kanałów żeglownych tudzież regulacji rzek żeglownych i spławnych (Dz. P. P. P. Nr. 59, poz. 356) w brzmieniu ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 768) zarządza się co następuje:

§ 1.

W § 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 3 stycznia 1933 r. o organizacji zarządu dróg wodnych („Monitor Polski" Nr. 80, poz. 103) dodaje się jako drugi nowy ustęp treści następującej:

„W zakresie spraw, wymienionych w § 3 w dziale administracyjnym A w pkt. 1, 3, 4, 5, 6 i w dziale budowlanym B w pkt. 5, 6 i 9, działalność każdego państwowego zarządu wodnego rozciąga się na wody, podległe mu w myśl ust. 1 i na wody, łączące się z temi wodami, o ile nie są objęte działalnością innego państwowego zarządu wodnego".

§ 2.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 30. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 13 stycznia 1934 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego na rok służbowy 1934/35.

Poz. 31. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 16 stycznia 1934 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 30 listopada 1933 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw rolnych na terenie województw poznańskiego i pomorskiego.

z 26 stycznia Nr. 21 Rok 1934

Poz. 32. Uchwała Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie dodatkowego kredytu w budżecie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku).

Poz. 33. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 3 w sprawie zapalniczek.

z 27 stycznia Nr. 22 Rok 1934

Poz. 34. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 grudnia 1933 r. o nadaniu statutu izbie rzemieślniczej we Lwowie.

z 29 stycznia Nr. 23 Rok 1934

Poz. 35. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z mieczami i Krzyża Niepodległości.

z 30 stycznia Nr. 24 Rok 1934

Poz. 36. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 26 stycznia 1934 r. o wewnętrznej organizacji Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych.

z 31 stycznia Nr. 25 Rok 1934

Poz. 37. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 stycznia 1934 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 38. Instrukcja w sprawie poboru i zarachowywania opłat katastralnych.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Trębacka 11.